

ONZE VOGELS

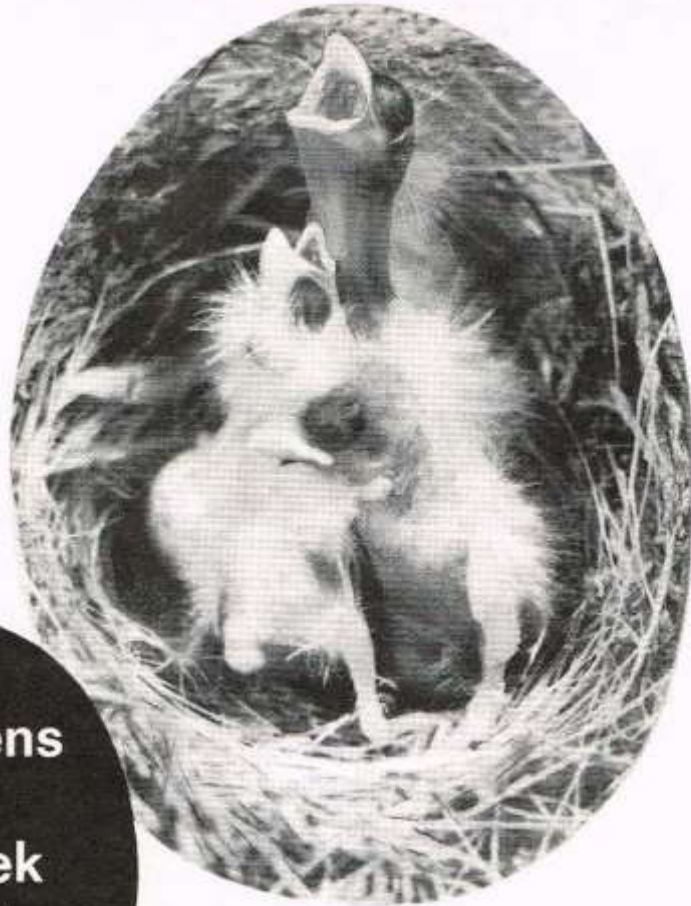
29e JAARGANG No. 6, JUNI 1968

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

Tijdens
de
kweek
voert
U.....

 P. Sluis' FORT-EGG

Ook verkrijgbaar in DROGE VORM om zelf aan te maken!

met toevoeging van OXYTETRACYCLINE:

- VOOR GROEIBEVORDERING
- TEGEN INFEKTIEZIEKTEN

KONINKLIJKE P. SLUIS N.V. POSTBUS 4 WEESP

"E.E." - EXCELLENT EIVOER

„E.E.“ = EXCELLENT EIVOER van prima kwaliteit. De beste resultaten bij de kweek van kanaries en exoten. En de prijs... valt geweldig mee: 1000 gr. f 2,05; 500 gr. f 1,15.

Spaar de rode merkjes van de zakken, er komt een reclame-actie. Verkrijgbaar in de speciaalzaken. Fabricage: **STULTIENS'** - Groothandel in Dierbenodigdheden, Weert, telefoon (04950) 32 77 - 35 79.

Voor jonge fazantjes, kwartels, pauwen, parelhoenders, hebben wij een prima krachtvoer. U kent het natuurlijk; TAKIVITA is reeds jaren en jaren bekend. Vraag Uw winkelier steeds TAKIVITA te bestellen bij

STULTIENS' WEERT. Het vliegt de deur uit!

VOGELLIEFHEBBERS

lezen maandelijks

De Vogelwereld

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op minstens 48 blz. en bevat steeds artikelen over kanaries, exoten, perkieten en inheemse vogels en is regelmatig geïllustreerd met prachtige kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met september) f 9,— per jaargang, te storten op postgiro 115834 t.n.v. de Vogelwereld, Caronstraat 70, Hoboken.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc. Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes - Alles gepuntlast 100% service

"VERAKA"

Marktstraat 17, Telefoon 01690-448
Terheyden N.Br.

DONKERDER-ROOD met:

RED-FOOD

Rood Pigment-poeder

ten 1e: 30 gr. RED-FOOD op 2 kg. voer, voor het kweken van donkerder- en moelere-rode jongen uit gele ouders.

ten 2e: 10 gr. RED-FOOD op 2 kg. voer, voor het behouden en/of opwekken van de rode kleur bij kanaries en alle rood-factorige in- en uitheemse vogels. Vraagt gratis documentatie!

GECO-VENLO - Ottostraat 5 - Tel. 04700-20213

H.H. Sportfokkers!

Er is maar één Kunstkloek.

Een Natuur- en Vlakbroeder met hoge uitkomsten.

Voor alle soorten eieren en oningewikkeld, 220 volt. Met volledige handleiding en volle garantie. Capaciteit: 48 eieren. Compleet maar f 85,—.

Vraagt U heden nog vrijbl. inlichtingen. A. M. Kokke, Groesbeek, Bredeweg 30, Telefoon 08891 - 16 32.

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:

enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

W. RUPPE VAN DER VOORT

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuiperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Adriaen Mildersstraat 56a, Rotterdam, Telefoon (010) 256462.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adams, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. J. Krol, Trompetstraat 16, Meppel.

2e Penningmeester: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom. Telefoon (01640) 8314.

Leden: J. Broekhuizen, Karel Doormanstraat 69, Alphen a.d. Rijn. Telefoon (01720)-3823.

W. G. Buggeling, Beeklaan 281, Den Haag. Telefoon (070)-336577.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telefoon (04708)-1264.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Brillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

E. M. Wessels, Meyenhage 87, Rotterdam 23.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.
Postbus 74, gir. n. n. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.30-12.30 uur en 13.30-17.30 uur.
Zaterdag gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bonds-bureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 10,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling
Binnenland f 7,50 per jaar
Buitenland f 8,— per jaar
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor alle advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bonds-bureau van de N.B.v.V.
Advertentiekopie en betaling dient uiterlijk de 1e van de maand van verschijning in het bezit te zijn van het Bonds-bureau van de N.B.v.V. Kleine annonces: Voor leden van de N.B.v.V. en abonnees op „Onze Vogels”, voor advertenties van zuiver particuliere aard als aankoop en verkoop van vogels, koolen, vogelboeken etc. f 2,00 per regel of f 2,50 per advertentie van maximaal 5 regels, mits de tekst duidelijk leesbaar is geschreven of geplakt op een ten name van betrokkene gestelde omslag met de opdruk. Goed voor een kleine advertentie ad f 2,50.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.
De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.
Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

244

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

29e jaargang, no. 6, juni 1968
oplage 42.000 ex.

Redactie: J. Broekhuizen, Karel Doormanstr. 69, Alphen a.d. Rijn, telefoon (01720) 3823. Chr. Walraven, Abt Ludolfweg 136, De Bilt, telefoon (030) 761208.

Het volgend nummer wordt ter post bezorgd op 1 juli 1968

INHOUDSOPGAVE

pag.

De japanse nachtegaal	245
De grijze roodstaartpapegaai	247
De wenkbrauwspitsvogel	248
Reactie	249
Maskeramadine	252
De gouldamadine	253
Kleurkanarievererving (5)	254
Het baardmannetje	256
De bruine lijster	258
Blauwe roseicollies	259
De grijskop- en de pagodespreeuw	260
Broedende bijeneters in Nederland	262
Boekennieuws	259/263
Grijsvleugels???	264
Onkruidzaden	265
Een kokosmat is hun paleis	265
Lezers schrijven	266
De zevenstrepengors	267
De kwartelastrilde	268
Combinaties	269
Engelse postuurkanarie	270
De Inca-kakatoe	272
Briefwisseling	273
De harzer zangkanarie	276
Vogelvangst in Afrika	277
De grote textorwever	279
Belangrijke mededelingen	280

Afbeelding voorpagina van Root/Okapia: Bijeneter (Meropo Bullochooides) zie pagina 262.

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640*.

Wessel

De

De Japanse Nachte- gaal

Foto: P. Ramaekers

Mocht u te gelegener tijd eens voor zaken of met vakantie komen in het gebied van het Himalaya-gebergte, wilt u dan eens uitkijken naar een heel bekend volièrevogeltje, dat daar in het wild leeft? Ik zeg u vooruit, dat het niet mee zal vallen dit kwikzilverige diertje in het vizier te krijgen, want het is erg schuw en onrustig en houdt zich het liefst op tussen de vegetatie. En uiteraard kunt u de voet van de Himalaya nu niet bepaald vergelijken met het vlakke Hollandse landschap. Het vogeltje, dat ik bedoel, is de Japanse nachtegaal (*Leiothrix lutea*), bij de meesten uwer denklijk geen onbekende, maar voor de weinigen die hem niet kennen even een summier signalement van dit fraaie schepseltje. In het veelkleurige patroon domineert verreweg het groen, want deze kleur treffen we aan op de gehele bovenzijde en aan de buik, zij het dan ook in diverse nuances. De keel met omgeving is fraai lichtgeel, dat naar beneden op de borst overgaat in helder oranje. Het snaveltje is bloedrood; ook in de vlerkjes is wat roodoranje en geel aanwezig, terwijl rond de ogen zich een heldergele vlek vertoont, die naar achteren en naar voren uitloopt in een dun streepje. Dit contrasteert fel met het groen van de rest van het kopje. Wel een fraaie verschijning en het is dan ook geen wonder dat de Duitsers dit diertje kennen als Sonnevogel! En als ik het voor het zeggen had, noemden wij het ten onzent even-

eens „zonnevogeltje“, want de naam Japanse nachtegaal slaat als een tang op een varken. Ik zal u vertellen waarom. Hoewel dit vogeltje heel, heel ver familie is van de nachtegaal, is het er beslist geen! Het behoort namelijk tot de familie der Timalia's, de zogenaamde babblers, een onderfamilie van de Muscicapidae. Vandaar dat het in sommige landen wordt betiteld met Chinese zangtimalia. Tevens wekt de naam nachtegaal verwachtingen aan een meesterlijke zang, maar heus, zijn liedje haalt het niet bij dat van onze onvolprezen „maestro“. Wel vertoont hij veel overeenkomst met onze roodborst, niet alleen wat de grootte betreft, maar vooral de grote, donkere kraalogen en het zou mij niets verwonderen als hij daaraan de Britse naam Pekin robin = Peking roodborst, dankt.

Voorts komt dit diertje in het geheel niet uit Japan. Wellicht bevinden zich in het Grote Land van de Rijzende Zon, Dai Nippon, enige exemplaren in kooitjes of volières, maar in de vrije natuur zal men het daar tevergeefs zoeken. De eigenlijke territoria omvatten een enorm gebied in zuidoostelijk Azië: het noorden van India, Nepal, Boven-Birma en Zuid-China. Vandaar dat men hem elders kent als Chinese nachtegaal, maar ten onzent is de naam Japanse nachtegaal zó sterk ingeburgerd, dat daar wel geen verandering in te brengen zal zijn.

De Japanse Nachtegaal

Nog een andere benaming is goudlijstermees en daar kan men heel wat kanten mee uit. Het **goud** heeft betrekking op de goudkleurige keelstreek, **lijster** is te danken aan de lijsterachtige zang en **mees** slaat op het kwieke gedrag dat onze meeses, vooral tijdens het foerageren, ten toon spreiden. Het kan echter uitsluitend betrekking hebben op wat rap en behendig springen en heen en weer vliegen; want langs takjes en twijgjes buitelen, zoals onze mezen piegen te doen, kunnen de Japanse nachtegalen niet. Ik vind dat nu wel genoeg is uitgeweid over de naam.

Een „zonnig“ karakter heeft ons vriendje bepaald niet en niet zelden kan men hem als het ware vergelijken met onze „schone sluipmoordenaar“, de Vlaamse gaai. Want niet alleen allerlei zaadjes en bessen, alsmede insecten en ander dierlijk voedsel worden geconsumeerd, maar komt hij tijdens het speuren naar eterij het nestje van een zangertje tegen dat eitjes of kale nestjongen bevat, dan wordt prompt de inhoud naar binnen geschrokt. Had u dat gedacht van het „zonnevogeltje“? (Daarom kan men ze in een volière beslist niet samen houden met andere kleine broedende zangers, want ook in gevangenschap laten zij hun slechte eigenschap niet varen!)

Ziet men een paartje bij elkaar, dan kan men doorgaans aan de iets fletser tinten zien, welke het mannetje en wie de pop is, maar voor honderd procent zeker is zulks niet. Wel is dit het geval met de zang, want af en toe laat het vrouwtje een heldere lokroep horen, waarop haar echtgenoot prompt reageert met een lijsterachtig aandoende zang, een serie korte, luide, een keer of zes, zeven herhaalde strofen, die na een korte pauze opnieuw het luchtruim in worden geslingerd. (Een in een kooi gehouden mannetje zingt zo'n beestje het gehele jaar door; niettemin waag ik het te betwijfelen of een dergelijk, levendig schepseltje wel in een kooi thuisloort. Het heeft, zoals onze oosterburen het zeggen, „Lebensraum“ nodig; vandaar dat een ruime vitrine of volière heel wat aanbevelenswaardiger is.)

Japanse nachtegalen vervaardigen een keurig napvormig nestje van heel fijne twijgjes, halmpjes, sprietjes, grassen, mos en dergelijke en stofferen het met allerlei zachte materialen die maar voorhanden zijn. Als nestplaats prefereren zij een takvork in een jong boompje of struik. (Ook in een goed beplant vogelverblijf bouwen ze hun nest in de struiken, hoewel ook nestkastjes worden benut.) Er worden vier blauwachtig groene, rood gevlekte eitjes gelegd, die door beide partners een dag of dertien, veertien beurtelings worden be-

broed. Na een eendere periode verlaat het kroost de wieg, maar is dan nog niet geheel zelfstandig. Het scharrelt wat rond in de buurt van het nest, houdt zich schuil tussen de vegetatie, waar het door pa en ma wordt volgestopt met allerlei lekkers: insecten, larven en dergelijke. (In de volière doet men er goed aan volop meelwormen te verstrekken als er eenmaal jongen zijn.) Niet lang nadat de jongen zijn uitgevlogen, begint ma zonnevogel met het produceren van een tweede legsel. De kinderen zijn in het begin gestoken in een grijsbruin kostuum, maar als ze een maand of drie oud zijn, beginnen ze al aardig op kleur te komen.

Heeft u Japanse nachtegalen in uw bezit? Vergeet dan vooral niet geregeld badwater te verstrekken, want ze houden er van zo nu en dan een „duik“ te nemen. □

HOE LANG BROEDEN DE VOGELS?

Een algemeen geldende regel voor de broedduur van vogels luidt: hoe groter de afmeting van de vogel, des te langer duurt de broedduur. Mezen, vinken, kanaries, merels, lijsters hebben een broedtijd van 12-14 dagen; grotere vogels, zoals kraaien, gaaien, spechten, hoppen (in België) doen er 16-19 dagen over. Nog grotere vogels als valken, buizerden, haviken, uilen broeden al naar gelang hun grootte van 28-38 dagen. De koekoek daarentegen is een uitzonderingsgeval, daar het ei reeds na 11 dagen uitkomt, opdat het jong in staat is de anderen eieren van het legsel over boord te werken (zie Vogelrevue, jrg. 1, nr. 2). Eveneens uitzonderlijk is de lange broedtijd van circa 18-20 dagen van de gierzwaluw, die daarna nog lange tijd in het nest blijft. Ook de ooievaar met een broedtijd van 33 dagen is beslist geen snelle nestvlieder, maar voert zijn jongen wel 55 dagen op het nest.

Ijsvogels houden zich bij voorkeur op in de omgeving van water, waar ze zich kunnen voeden met vissen. Een eeuw geleden verkoos een ijsvogel het centrum van Parijs als woon- en leefgebied; in het aquarium van het Trocadero vond hij een gunstig jachtterrein, waar hij gedurende drie maanden zijn buik vulde met de goudvissen van dit aquarium.

M. de Jong

de grijze roodstaart papegaai

Er zullen onder de vogelliefhebbers slechts weinigen zijn die dit ongeveer vijfendertig centimeter grote papegaaitje niet kennen. Toch geef ik volledigheidshalve even het signalement: de grijze kleur — de naam zegt het reeds — domineert verreweg en is het donkerst op de mantel en vleugels; de vrij korte staart is helder scharlaken-rood evenals de onderstaartdekveren. De poten zijn donkergrijs en de kromme sneb is zwart.

Zeer oude individuen — er zijn er die een mensenleeftijd kunnen bereiken — hebben wel eens wat rood tussen het grijze gevederte en er zijn zelfs individuen, bij wie het rood de overhand heeft over het grijs. Jonge, nog niet geheel volwassen dieren, herkent men aan de ogen; hun 'kijkers' zijn namelijk lichtbruin, terwijl die van geslachtsrijpe vogels lichtgeel getint zijn. De grijze roodstaart broedt in het wild over het algemeen in vrij hoge holle bomen. Een compleet legsel bestaat uit twee of drie, zeer zelden vier eieren. Deze zijn glanzend wit en meten gemiddeld 39 x 31 mm, hoewel er aanmerkelijke verschillen in grootte bestaan. (Een soort, die broedt op eilandjes in het Victoria meer, legt 'reuzeneieren': 45 x 33 mm.) Het broeden duurt ongeveer drieëenhalve week; de jongen, die eerst in een wulwit donspakje zijn gestoken, gaan als ze een maand oud zijn, uitstapjes maken in de buurt van het nesthol, maar het duurt minstens nog eens zo'n periode eer ze goed kunnen vliegen.

De inheemsen in de broedgebieden — de grijze roodstaarten broeden in mangrovebossen en oerwouden van Ghana zuidelijk tot Angola en oostelijk tot Kenia en Tanganjika — gaan geregeld op zoek naar nestbomen en halen de jonge vogels er uit. Deze worden door hen opgefokt en men leert ze 'praten'. De beste babbelaars houden ze zelf, hoewel tussen de hier geïmporteerde dieren toch nog zeer veel prima imitatoren zijn. Het schijnt echter dat er veel meer vrouwelijke dan mannelijke exemplaren worden uitgevoerd en wellicht is het daar aan te wijten, dat in ons land nog niet bijster veel broedresultaten zijn bereikt. Maar ook al heeft men eindelijk een paartje op de kop getikt, dat wil zeggen een mannetje en een vrouwtje, dan

is het nog lang niet zeker of de dame de heer accepteert. In veel gevallen laat dat heel wat te wensen over. Maar als zij voor hem gaat 'dansen' heeft hij het pleit gewonnen.

Maar laten we nog even terugkomen naar de 'wilde' vogel. Boven hun broedterreinen kan men de roodstaarten in grote troepen zien vliegen, waarbij het gebabbel, gekakel, gefluit en geschreeuw niet van de lucht is. Als op commando strijkt de bent neer op een open plek en begint op de ontgonnen gronden zich uitgebreid te goed te doen aan fruit, rust en diverse graansoorten. In West-Afrika richten ze dikwijls een enorme ravage aan op de maïsvelden! Ook tijdens de foeragetochten is er voortdurend een kakofonie van geluiden. Tot het vallen van de schemering blijven ze in de weer en strijken dan pas neer in het ge-

boomte om daar de nacht gezamenlijk door te brengen. Al vroeg in de ochtend zijn ze wakker en beginnen opnieuw met het plunderen en ruïneren van de rijpe oogst. Sorry, bezitters van grijze roodstaarten, uw lievelingsvogel is in zijn vaderland verre van geliefd! Vandaar dat er op sommige plaatsen intensief jacht op hem wordt gemaakt, niet uitsluitend vanwege de schade die hij aaricht, maar eveneens om zijn lekkere vlees en de fraaie staartveren, die bij veel negerstammen nog altijd dienst doen als hoofdtooi. Voor het met succes fokken in gevangenschap is een ruime voliëre met een goed nachthok benodigd. Als broedblok kan men een holle boomstam, kist of ton bezigen, maar nogmaals: het blijft een toer een vrouwtje bevrucht te krijgen. Als voedsel kan men het best het in de handel verkrijgbare papegaaienvoer verstrekken, daar dit doorgaans goed is aangepast aan dat uit de vrije natuur. Ook eten de grijze roodstaarten hennep, maïs, zonnebloempitten, noten, appels, stukjes banaan, komkommers, tomaat of zelfs wel een worteltje. En vergeet vooral niet geregeld wat groenvoer en verse takken te verstrekken, waar zij naar hartelust op kunnen knagen. Het schijnt namelijk zo te zijn, dat de houtsplinters dienst doen als 'spijsverteringsbevordering'.

DE WENKBRAUW SPITSVOGEL

Het is bijzonder jammer dat door het uitvoerverbod van vogels in Australië vogelliefhebbers geen kans meer hebben om vogels uit dit land in hun bezit te krijgen. Dit gebied heeft een bijzonder rijk vogelleven, niet minder dan 2788 verschillende soorten komen daar voor.

Gelukkig dat vele Australische prachtvinken en parkieten in voliëres en kooien tot broeden komen, zodat deze vogels toch in ruime mate voorhanden zijn.

Jammer is het echter dat door teveel inteelt de kwaliteit vaak zo achteruit gaat.

Vruchten- en insektenetende vogels uit Australië komt men echter maar zelden bij vogelliefhebbers tegen en over broedresultaten hoort men haast nooit iets, dit is vooral het geval met de wenkbrauwspitsvogel.

De wenkbrauwspitsvogel (*Artamus superciliosus*) komt in vrijwel alle streken van Australië veel voor, met uitzondering van Noord-West Australië. Wonderlijk genoeg werd deze vogel vrijwel nooit uitgevoerd.

248

Ze zijn ongeveer 20 cm lang en als jonge vogels ongeveer 2 maanden oud zijn, zijn de mannen en poppen reeds van elkaar te onderscheiden.

Op de kleurplaat is de man afgebeeld, waarbij ik wil opmerken dat de kleur voor de borst een wat meer wijnrode kleur is dan de kleurplaat te zien geeft.

De pop is matter van tint, zij heeft een minder duidelijke oogstreep en een bruinachtige borst en buik.

Beide geslachten hebben de gewoonte om met de staart opzij te slaan als ze hun liedje van korte, heldere tonen voordragen.

Ze zijn erg verdraagzaam, maar tijdens het broedseizoen verdedigen de mannen met grote heftigheid hun territorium.

Een paar van deze vogels had ik in een dicht beplante voliëre van 10 x 5 meter ondergebracht, tezamen met vele andere soorten vogels.

Zowel man als pop namen deel aan de bouw van een open komvormig nest, dat werd gemaakt in de vork van een tak van de *Viburnum pruniflorum*, ongeveer 1 meter boven de grond. Als nestmateriaal werden takjes en stug gras gebruikt en

voor de bekleding blaadjes en gras. De twee eitjes werden op achtereenvolgende dagen gelegd en waren olijfgroen met omberkleurige vlekken en stippen, ze maten 21 x 15 mm. Na het leggen van het eerste ei werd met broeden begonnen, waarbij man en pop elkaar regelmatig aflosten. Na 12 dagen kwamen de eitjes uit en de jongen hadden een lichte huid, welke bedekt was met zwart-grijs dons. Na 5 dagen begonnen de pennen reeds door te komen en waren de oogjes open. Toen ze 14 dagen oud waren, vlogen ze uit. Ze waren toen volledig bevederd, overwegend grijs van kleur met zwarte strepen en witte vlekken. Twaalf uur nadat ze waren uitgevlogen, konden ze reeds uitstekend vliegen en zwaaiden ze al met hun staart.

Toen ze drie weken oud waren, werd een zwarte streep zichtbaar, welke van de snavel naar het oog liep, en kreeg de onderzijde dezelfde bruine kleur als van de moeder. Vier weken oud waren ze zelfstandig en begon de witte oogstreep door te komen.

vervolg op pag. 251

Ussel

De

CTIEREACTIEREACTIEREAC

INLEIDING

Het betreffende artikel heeft mij aangespoord om eens in de pen te klimmen en voor zover het in mijn bereik ligt wil ik trachten enige algemene en aanvullende opmerkingen te plaatsen met het artikel als uitgangspunt. Ik ben er mij van bewust, dat ik het artikel nogal **kritisch** bekeken heb en hier en daar wat **ver** gezocht heb, maar om alle fabeltjes uit de (vogel-)wereld te helpen, leek mij dit de enig juiste benadering. Om het voor iedereen begrijpelijk te maken, zal ik zoveel mogelijk „dure“ woorden mijden en waar me dit niet is gelukt zal ik er een uitleg voor geven.

H. Th. J. Rosendal

Reactie op het artikel van J. v. Wachem over Ziekteverschijnselen bij Irene buid-buid in april-nummer).

ALGEMENE OPMERKINGEN

De heer v.W. schrijft o.a. dat hij nooit enige reactie van een dierenarts-vogelliefhebber op een bepaald artikel heeft geconstateerd. Dit is niet zo onbegrijpelijk als het op het eerste gezicht zou lijken, want er zijn maar weinig dierenartsen, die aandacht besteden aan voliërevogels. Ze wagen zich niet graag op dit terrein.

„Wat zijn de redenen hiervoor?“, zult u vragen. Als eerste reden zou ik willen noemen, dat er tijdens de **studie** voor dierenarts maar zeer terloops aandacht wordt geschonken aan de voliërevogel, hetzij gezond, hetzij ziek. Gezond?? Jazeker, want een dierenarts dient eerst te weten wat normaal (gezond) is om de afwijkingen van het normale, in welke vorm dan ook, te kunnen vaststellen. Zo zal bijv. bij een vruchteneeter een dunne afgang „normaal“ zijn, terwijl dit bij zaadeters volkomen „abnormaal“ is. Een beginner in de vogelliefhebberij (dit worden er elk jaar meer) weet er van mee te praten hoe moeilijk deze materie is.

Een tweede reden is te vinden in de **praktijk** van de dierenarts. Hij krijgt dan vaak niet de kans om ervaringen op te doen met voliërevogels; eenvoudig, omdat de vogelliefhebber er niet veel voor voelt met zijn vogel naar de dierenarts te gaan. Als argument hanteert hij dan, dat het **zoveel geld**

kost en men voor dat geld beter een nieuw gezond vogeltje kan kopen. Meestal neemt men zelf de behandeling ter hand en tracht men met allerlei probate middeljes het zieke diertje te genezen. Bij de kleurkanariekeek is men vaak iets radicaler en laat een ziek dier doodgaan of schakelt het uit of tracht het voor gezond te verkopen. Dit past dan precies in de door kwekers zo begeerde **selectie**.

M.i. schrikt ook v.W. terug voor een dierenarts (om financiële of om andere redenen), want had hij de dierenarts vroegtijdig geraadpleegd, dan was het kwaad in de kiem te smoren geweest, en had hij 3 min of meer gezonde vogels overgehouden i.p.v. 1 gezond en 2 dood. Men mag gerust geïnteresseerd zijn in doodsoorzaken, maar laat er niet welbewust zieke dieren voor doodgaan! Ook over het „lets“ in kuikenvoer had de dierenarts hem volledig kunnen inlichten en ook de mogelijkheden ervan in zachtvoer voor kanaries kunnen belichten. Maar helaas, het mocht niet zo zijn.

Uit het betoog van v.W. blijkt weer eens hoe gevaarlijk het is als men zelf diagnoses gaat stellen, zeker bij inwendige ziekten. Het is voor een dierenarts vaak al moeilijk om tot een juiste diagnose te komen, laat staan voor een leek. Vaak is het zo, dat de karakteristieke verschijnselen ontbreken of dat er voor één verschijnsel meerdere ziekteoorzaken in aanmerking komen. Als voorbeeld wil ik het symptoom „happen“ nemen. Dit symptoom associeert men vaak met hapziekte, de ware verschrikking voor vogelliefhebbers, echter het is geen kenmerkend verschijnsel van deze ziekte alleen. Als men stelt dat longontsteking „happen“ veroorzaakt is men al wat dichter bij de waarheid. Maar we moeten niet vergeten dat longontsteking bij verschillende ziekten van de luchtwegen op kan treden; ik noem o.a. naast **hapziekte** ook: ernstige gevallen van **bronchitis**, waarbij niet alleen de luchtpijp, maar ook longblaasjes aangeast zijn, verder de ook in het verhaal van v.W. genoemde **gaapwormziekte** en de **aspergillosis** (een schimmelziekte).

Ik hoop u hiermee aangetoond te hebben, dat deze zaken allesbehalve eenvoudig liggen en aangezien men na diagnose de behandeling in wil stellen, vloeit hieruit voort, dat bij een verkeerd stellen van de diagnose een verkeerde therapie wordt ingesteld met alle gevolgen van dien (verergering van de ziekte, dood van de vogel etc.).

TIEREACTIEREACTIEREACT

AANVULLENDE OPMERKINGEN

Hier wil ik mij hoofdzakelijk beperken tot de toelichtingen door v.W. gegeven op de uitslagen van het postmortemonderzoek (= lijkschouwing). Dit lijkt mij nuttig, omdat sommige vogelliefhebbers geen raad weten met deze uitslagen of er een geheel verkeerde interpretatie van geven. Ook heeft v.W. m.i. toelichtingen gegeven, die voor tweemaal uitleg vatbaar zijn en die bij een kritisch lezer vele vragen op kunnen roepen. Ik spreek gemakshalve over vogel 1 en 2.

Bij vogel 1 toelichting a (1a): v.W. beweert dat de korrelgrote afgegrensde haarden in de longen tot rust gekomen vroegere besmettingen zouden zijn. Of dit juist is weet ik niet, maar omdat er in de longen de schimmel „Aspergillus fumigatus” werd aangetoond, lijkt het mij waarschijnlijker dat deze haarden door deze schimmel veroorzaakt zijn. Bij 1b: Ziehl-Neelsen is een **kleur** reactie op zuurvaste bacteriën, waartoe men ook de vogelbaccillen rekent. Bij 1d: **Coccidiosis** is m.i. onvoldoende bekend. **Coccidiosen** zijn parasitaire darmziekten, die door meerdere coccidiënsoorten kunnen worden veroorzaakt. Coccidiën zijn eencellige organismen met het blote oog niet waarneembaar, die zich nestelen in de darm(wand) van vogels. Ze kunnen zgn. oöcysten vormen, die bij coccidiosen in grote getale in faeces (= uitwerpselen = bij de vogel mest en urine) aan zijn te treffen. Bij de dode vogel zegt het aantonen van coccidiën in darminhoud niet veel, want de parasiet komt bij de meeste vogels voor; wel mag men diagnose coccidiose stellen als zéér veel coccidiën in de darminhoud (**niet** faeces!) voorkomen. Een vogel, die men behandeld heeft voor coccidiosis en die beter wordt, blijft nog oöcysten uitscheiden, dan moet men oppassen, want oöcysten kunnen weer sporuleren en opnieuw vogels infecteren.

Over het „iets” in kuikenvoer kan ik v.W. het volgende meedelen: het betreft hier zgn. **coccidiostatica** d.w.z. middelen, die de **vermeerdering** van coccidiën in de darm afremmen; ze werken nu niet direct dodend, maar schijnen blokkerend te werken op de vit B₁-voorziening van de coccidiën. Door de sterke beperking van het aantal coccidiën zijn de natuurlijke afweermiddelen van het lichaam in staat om coccidiose te voorkomen. Verminderd nu deze natuurlijke weerstand, dan kunnen de coccidiën de overhand krijgen wat de dood van het kuiken kan betekenen. Sterfte bij kuikens door coccidiose wordt dan ook **nóóit** voor 100% voorkomen. Als coccidiostatica zijn in gebruik: Nicarbazin, Amprolium en Zoaleen in concentraties van 0,0125% (= 125 mg per kg mengvoer). Ze worden al sinds 1962 toegepast in de slachtkuikensector en vooral bij amprolium is een gunstig effect op oöcystenproductie en groei aangetoond.

Of dit „iets” ook in zachtvoer voor kanaries komt, waag ik te betwijfelen, omdat het gevaar voor **overdosering** lang niet ondenkbaar is. In de slachtkuikensector zijn nl. al gevallen van vergiftigingsverschijnselen bekend. Een toepassing in het drinkwater van de kanarie lijkt mij eerder tot de mogelijkheden te behoren. Ook daar speelt het gevaar van overdosering, maar aangezien geen kanarie zonder water kan, weet men zeker dat iedere vogel „iets” krijgt. Bij zachtvoer komt het nogal eens voor, dat ze daarvan niet genoeg krijgen bv. omdat ze liever zaad of groenvoer tot zich nemen. Als ander voordeel geldt: bij water is een meer homogene verdeling mogelijk, deze laat bij zachtvoer te wensen over.

Bij 1e: Sporen van Salmonella in het hart wijzen op een heftige besmetting; dit klinkt erg paradoxaal, maar als men weet dat Salmonellae darmbacteriën zijn en bij heftige besmetting **van de darm** de kans bestaat dat deze in de bloedbaan kunnen komen, dan wordt de zaak veel minder onduidelijk.

Bij schimmel Aspergillus zou men zich kunnen afvragen: „Hoe komt deze schimmel in de longen?” Dit is meestal niet als schimmel, maar als **schimmelspore**. Deze schimmelsporen ademt de vogel in en komen in de longen, waar ze onder ongunstige omstandigheden in het slijmvlies kunnen kiemen en uitgroeien tot schimmels.

Bij **vogel 2 toelichting b**: Gereuze (= waterige) darminhoud zou komen door prikkeling van de darm. Dit is in principe juist bij ontsteking, waardoor ontstekingsvocht in de darm komt, echter ook kan de darm in meer lichtere gevallen van ontsteking **alleen** maar slijm afscheiden. Men spreekt dan van „**darmcatarrh**” vgl. in dit verband de neuscatarrh (verkoudheid) bij de mens, waar of vocht („het water loopt uit de neus”) of slijm afgescheiden wordt of beide. Een andere mogelijkheid is nog, ook al omdat het diertje mager was, dat de opname van voedingsstoffen en water uit de darm niet meer mogelijk is geweest en dat daarom de darminhoud **waterig** is gebleven.

WENKEN

Tot slot wil ik enkele **praktische** en (ik dacht **nuttige**) wenken plaatsen, die van nut kunnen zijn bij

Ussel

De

I E R E A C T I E R E

gezondheid en ziekte van de vogels:

1. Wees bij aankoop van vogels (inlands of import) op u hoede en overtuig u er terdege van, dat de vogels gezond zijn.

Geïmporteerde vogels zijn op dit gebied berucht: deze vogels zijn vaak al dragers van ziekten of worden snel ziek door een sterk verminderde weerstand.

2. Heeft men de vogel(s) eenmaal thuis, dan is het aanbevelenswaardig de vogel enkele weken apart te zetten in quarantaine en acht men hem in optimale conditie, dan plaatst men hem over in de volière.

3. Geef de vogels in de volière een goede adequate huisvesting, voeding en verzorging. Men moet nl. niet uit het oog verliezen, dat weerstand naast erf-factoren ook bepaald wordt door milieu-factoren.

4. Men moet de vogels dikwijls en goed observeren (niet alleen in het broedseizoen!!!); merkt men iets van een verminderde vitaliteit of zelfs al bolzitten en veel slapen bv., dan moet men de vogel direct uitvangen en apart zetten (liefst in ziekenkooitje).

5. Geef een zieke vogel voldoende voer, water, maar vooral warmte: dit kan o.a. door een paar dekens over de kooi, maar beter zijn kunstmatige warmtebronnen als infraroodstralers of donkerstralers (Elstein, in geval van v.W.).

6. Hou de opgekooide vogel een tijdje in de gaten en sla daarbij acht op: gedragspatroon, conditie, faeces, eetlust etc. Treedt er verbetering op van de vogel en wordt hij weer 100% gezond, dan kan men de vogel weer terugzetten. Men moet dan wel de vogel laten acclimatiseren, voordat men hem weer naar de volière doet.

7. Treedt er géén verbetering op, dan de dierenarts raadplegen, want alleen de dierenarts kan via de hem ten dienste staande diagnostische methodieken de juiste therapie instellen. Wil men toch zelf „dokteren“, dan zou ik aanraden dit pas te doen na overleg met de dierenarts over de te volgen methoden.

8. Is het diertje onverhoeds gestorven, ook dan zou de eerste schrede naar de dierenarts moeten zijn. Deze kan via een postmortenonderzoek vaak snel de doodsoorzaak vaststellen. Wil men de dierenarts mijden, dan kan men de dode vogel goed steriel verpakt als ijsgoed opsturen naar de Gezondheidsdiensten voor Dieren, naar Utrecht of naar het CDI te Rotterdam. Tenslotte zou ik willen opmerken, dat men ook de preventieve maatregelen niet moet vergeten, want nog steeds geldt: „voorkomen is beer dan genezen“.

DE WENKBRAUW SPITSVOGEL

vervolg van pag. 248

Daar de ouders tekenen vertoonden dat ze aan een nieuw nest wilden beginnen, werden de twee jongen in een aangrenzende volière ondergebracht.

In hetzelfde nest werden weer twee eitjes gelegd en het broeden en het grootbrengen van de jongen verliep op dezelfde wijze als bij het eerste nest.

Waren de twee jongen van het eerste nest twee poppen, het volgende nest leverde een man en een pop op.

De jongen werden uitsluitend met levend voedsel grootgebracht, waarvoor wij jonge meelwormen en bijenlarven gaven, hetgeen door de oudervogels werd aangevuld met velerlei insecten en larven, welke zij in de volière vonden.

Volwassen vogels blijven in goede conditie op een menu van universeelvoer, kort gesneden rood vlees, fruit en meelwormen.

's Winters kunnen ze het beste binnenshuis worden gehaald, daar ze temperaturen beneden 40° F. slecht verdragen. □

Het overvliegen van oceanen door vogels is niet zo'n grote zeldzaamheid, als vaak wordt verondersteld. In ieder geval wordt de handeling door het ringen van vogels herhaaldelijk vastgesteld. Onlangs trof men in West Australië een Zeezwaluw aan, die in de omgeving van Stockholm was geringsd en grootgebracht; de vogel had dus ongeveer 13.000 kilometer afgelegd!

Stormvogels, in holen aan de kust broedende zeevogels, schijnen de laatste jaren ook economisch van betekenis te zijn. Jaarlijks worden ongeveer 700.000 jonge stormvogels uit de nesten gehaald in Australië en verhandeld. Vooral de maaginhoud schijnt een delicatessie te zijn, evenals ingezouten, of gemarineerde jonge stormvogels. In Duitsland at men vroeger ook reigerborst, die echter tranig smaakte volgens ingewijden.

J. H. J. HEKKERT

MASKERAMADINE

(poëphila personata) Herkomst: Australië

Het is al weer lang geleden dat deze vogel die tot dezelfde familie behoort als de spitsstaartamadine en de gordelgrasvink vrij werd ingevoerd. Toch komt hij niet zo veelvuldig voor als de voorgaande soorten, hetgeen waarschijnlijk te wijten is aan zijn moeilijke aard. Niet dat hij vechtlustig is, want hij kan met alle soorten samengehouden worden, zelfs kunnen meerdere paren in één volière bij elkaar zitten zonder vechtpartijen, maar dit soort is wel erg schrikachtig. Bij het minste onraad dat bespeurd wordt maakt hij een tjilpend geluid en zijn partner komt dan direct tevoorschijn. Dit is mijns inziens ook de reden dat hij niet wordt aanbevolen om in kooien te kweken, aangezien men hier dikwijls langs loopt en zodoende steeds nesten verstoort.

Toch vindt men in iedere prachtvinken kwekerij maskeramadines in kooien, het betreft hier dan ook meestal de in kooien opgekweekte jongen die nu zelf broeden, overigens kunnen de eieren altijd nog door de Japanse meeuwen uitgebroed worden. Voor het broeden met behulp van Japanse meeuwen behoeven we aan eieren geen gebrek te hebben, daar een nest uit 4 tot 6 eieren bestaat.

De grootste moeilijkheid is echter wel, het samenstellen van een koppel, daar het geslachtsverschil bijzonder moeilijk te onderscheiden is. Wanneer we deze vogels zeer goed bestuderen valt het op dat het mannetje een iets groter masker en een wat bredere gordel heeft. Dit is echter alleen te zien wanneer beiden volkomen rustig naast elkaar zitten of in de hand genomen worden. Het beste kenmerk is ook hier weer het gedrag en de zang van de man, alhoewel twee mannen samen, weinig zingen en de poppen ook altijd druk kwetteren in de broedperiode. Wanneer men eenmaal een goed koppel heeft,

dan behoeven we niet lang te wachten op het slepen met nestmateriaal. Opvallend is wel dat ze een vrij lange tijd nodig hebben voor het nest gereed is, doch daarna volgen ook direct de eieren.

In de vrije natuur worden de nesten op- of laag boven de grond gemaakt. In de volière zal men dit ook dikwijls aantreffen, dus een natuurlijke eigenschap die ze nog steeds behouden hebben. Uiteraard maken zij ook dankbaar gebruik van de normale gesloten nestkastjes.

Wanneer de maskers hun nest op de grond maken tussen het gras dan moeten we zeer voorzichtig zijn, daar het bijna niet te zien is en het zou bijzonder jammer zijn, wanneer we er per ongeluk op gingen staan.

Uit de aard van deze vogel blijkt dan wel dat nestcontrole uit den boze is, wanneer we ze zelf laten broeden en hun jongen willen laten grootbrengen.

De broedduur kan evenals bij de spitsstaarten en gordels op 13 dagen gesteld worden. De vogels die op de grond broeden, willen er wel eens langer over doen, hetgeen geheel afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Daar deze vogels vrij veel eitjes leggen beginnen ze niet te broeden wanneer het legsel voltallig is, doch beginnen na het derde eitje. Hieruit volgt dus dat er enkele jongen wat later uitkomen die na een paar dagen, dikwijls tijdens het voeren door de groteren verdrongen worden, geen of onvoldoende voedsel krijgen en omkomen. Dit is natuurlijk te voorkomen door de eitjes te verrullen met stenen eitjes en het geheel weer terug te leggen als het legsel voltallig is. We bereiken hier dan mee dat ze allen gelijktijdig uitkomen en gelijk van grootte zijn.

Wanneer de jongen 21 dagen zijn vliegen ze uit maar zijn de eerste dagen nog wat onbeholpen, maar leren bijzonder vlug.

Aanvankelijk hebben de jongen een donkere snavel, die na een week of acht begint te kleuren, en na drie maanden gelijken de jongen precies op de ouden.

Ze eten het normale tropische mengsel, met daarnaast kracht/opfokvoer, meelwormen en groenvoer. Tijdens het grootbrengen van de jongen moet men niet te veel meelwormen verstrekken daar de broeddrijf hierdoor te veel wordt aangewakkerd en we de kans lopen dat ze de jongen gaan verlaten en een nieuw legsel beginnen.

Alhoewel de masker tot de sterkste van de drie behoort, (eigenlijk zijn het er vier, want er bestaat ook nog een witoormaskeramadine die nog heel zelden schijnt voor te komen) is het niet aan te bevelen ze de strenge winter onverwarmd te laten. We houden ze het liefst vorstvrij (5-10° C) zodat het komende seizoen over gezonde vogels beschikt kan worden.

W. Beckmann

De gouldamadine

Vervolg van onze vogels no. 5, mei '68, pag. 217.

Samenstelling en vererving van de kleur (1)

De factoren bz^+ en dm^+ zijn gekoppeld, daar ze zich beiden in het (x)chromosoom bevinden. De formule niet-zwartkop is dan

$$\frac{(x) bz^+ dm^+}{(x) bz^+ dm^+} \text{ (man) en voor de pop } \frac{(x) bz^+ dm^+}{(y)}$$

De zwartkop heeft dan de formule $\frac{(x) bz dm}{(x) bz dm}$ en $\frac{(x) bz dm}{(y)}$

(dm = ontbreken van de dm^+ factor)

Paren we nu een niet-zwartkop man X zwartkop pop, dan hebben de jonge mannen uit deze paring de formule $\frac{(x) bz^+ dm^+}{(x) bz dm}$. Indien zich een crossing-over

sing-over voordoet zou deze jongen man de formule $\frac{(x) bz^+ dm}{(x) bz dm^+}$ krijgen.

Paren we nu zo'n crossing-over type aan een zwartkop pop dan krijgen we het volgende.

$$\text{Crossing-over} \\ \text{X zwartkop pop} = \frac{(x) bz^+ dm}{(x) bz dm^+} \times \frac{(x) bz dm}{(y)}$$

Jonge mannen: $\frac{(x) bz^+ dm}{(x) bz dm^+} =$ niet-zwartkop / zwartkop (a)

$$\frac{(x) bz dm^+}{(x) bz dm} = \text{zwartkop} \quad (b)$$

Jonge poppen: $\frac{(x) bz^+ dm}{(y)} =$ niet-zwartkop (c)

$$\frac{(x) bz dm^+}{(y)} = \text{zwartkop} \quad (d)$$

Uit de paring broer X zus (b X d) zouden we misschien verrassende resultaten krijgen; nl. mannen met de formule

$$\frac{(x) bz dm^+}{(x) bz dm^+}$$

die misschien een niet-zwartkop is, hoewel hij de zwartbelettende factoren bz^+ geheel mist, zodat nu het factoren paar dm^+ de beletting van zwartvorming veroorzaakt. In dit geval kweken we dus een niet-zwartkop man uit een paar zwartkoppen, maar deze laatste hadden een afwijkende formule. Het is zelfs mogelijk dat pop d, voor de kweek reeds een bijzondere pop is, misschien is zijn uiterlijk een zwartkop, maar het kan ook zijn dat deze pop uiterlijk een niet-zwartkop is, door de aanwezigheid van de dm^+ factor.

Tot zover deze hypothese, die vele nu nog niet verklaarde kweekresultaten oplost. Maar zoals bij iedere hypothese, kan ook deze voor verbetering vatbaar zijn. Met de kweek van de Gouldamadine staan we nog in de kinderschoenen, maar vooral met het oog op de toekomst is het wenselijk dat de vederstructuur en de vererving voorzover onze huidige kennis strekt, zo uitvoerig mogelijk wordt behandeld. Het zou mij niet verwonderen als U mij verwijt dat ik in dit artikel te wetenschappelijk ben geweest, voor velen van U zal dit inderdaad het geval geweest zijn. Hen geef ik dan ook de raad zich uitsluitend te houden aan de eenvoudige vorm van de zwartkop vererving en het laatste deel maar te laten voor wat het is. Mijn hypothese in het laatste deel heb ik behandeld om de vererving van de Gouldkweek een behoorlijke ondergrond te geven. Door mijn gedachten over de niet te verklaren kweekresultaten op schrift te stellen ten behoeve van hen die daarover ook hun gedachten hebben laten gaan kan op deze manier mijn hypothese getest en deze zonodig aangevuld en verbeterd worden.

Met wat de Gould ons in de toekomst nog zal brengen, is een goede kennis van de vererving noodzakelijk, vraagt U dat maar eens aan onze broeders de kleurkanariekekers.

Het was juist deze kennis die onze kleurkanariekeek op zo'n hoog niveau bracht en houdt.

In het volgende artikel komen we aan de vererving van de carotenoïde kleuren onderling en ook t.o.v. de zwartkop.

KLEUR- KANARIE

Vererving

H. J. Veerkamp

De agaat en isabelkanarie

De agaatkanarie heeft zijn kleur te danken aan een verdunning van pigment. Voor enkele jaren terug waren we de mening toegedaan dat bij de agaat het zwart en bruinmelanine was opgebleekt. De agaat is de verbleekte vorm van groen. En zo kunnen we het in grote lijnen wel zien.

Dankzij het microscopisch onderzoek van vriend Beckman werd onze veronderstelling, dat alleen het bruinmelanine is gereduceerd, bewaarheid en bevestigd. Bij de opkomst van de pastelkanarie werd de stelling dat de agaat opgebleekt zwart en bruin bezit geheel teniet gedaan.

Het zwartmelanine blijft zoals het is, alleen de bruinphäomelanine (B^+) wordt aangetast. Niet de kleur van de melanine, maar het aantal melaninekorrels is sterk verminderd. Dit wekt de indruk dat het zwartmelanine ook verminderd is. Het zou mij te ver voeren hiervan een uitgebreide uitleg te geven. Heel eenvoudig voorgesteld kunt u dit op de volgende wijze bezien.

De bruinphäomelanine moet u beschouwen als de grondverf, de zwarte melanine is de deklaag. Een goede grondlaag doet de deklaag beter uitkomen. Doordat nu de grondlaag verminderd is wordt de deklaag doorzichtiger. Zodat wij het zwart minder diep van kleur zien. De toppen van de kleurbepalende baarden bevatten het grootste kwantum aan phäomelanine, dit wordt dan ook het sterkst gereduceerd. Dit nemen wij dan waar als wat wij noemen de omzoming.

De factor die de bruinphäomelanine reduceert noemen we de **1ste reductiefactor** in kwekersterminologie opbleekfactor. Wij geven haar aan met **rb**, reductie bruinphäomelanine, haar wildfactor is **rb+**.

Deze factor bevindt zich op het **x** chromosoom, daardoor vererft zij geslachtsgebonden. Haar werking oefent zij uit op de **B** factor die zich op een autosoom chromosoom bevindt.

Voor een goed begrip wijs ik u er op dat de wildfactor **rb+** zich natuurlijk ook bij de groene en bruine kanarie aanwezig zijn. Zij doet daar echter geen dienst.

Voor het uitwerken van een schema gebruiken we de eenvoudige formulering, alleen de letters die het kenmerk van de agaats aanduiden, $z^+ rb$. Dus de zwartfactor z^+ en de reductiefactor rb . Aan het doortrekken van de deelstreep kunnen we zien dat $z^+ rb$ gekoppeld liggen. De koppeling van factoren komt ter sprake bij de crossing-over. Dit laten we nog even rusten.

De term 1ste reductiefactor gebruiken we ter onderscheiding van de 2de reductiefactor. Met deze krijgen we te maken bij de pastelkanarie. De paring agaatsman x agaatspop geeft alleen gelijken, schematisch gezien als volgt.

$$\frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(x)} \times \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(y)} = 50\% \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(x)} , 50\% \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(y)}$$

De man en de pop hebben precies dezelfde factoren, het kan dan ook niet anders dat de zonen en dochters gelijk van phänotype zijn.

De isabelkanarie bezit de getransformeerde eumelanine, de bruinfactor z en de 1ste reductiefactor rb . Dit maakt haar zoals we dit noemen het verdunde type van bruin. De isabel krijgt deze formulering $(x) \frac{z rb}{z rb}$. Evenals de voorgaande gelijke paring geeft de gelijke paring isabel x isabel alleen isabel. In onderstaand schema kunnen we dit zien.

$$\frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(x)} \times \frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(y)} = 50\% \frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(x)} , 50\% \frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(y)}$$

De ongelijke paring agaatsman x isabelpop geeft uiterlijk allemaal gelijken in hun nakomelingen. De mannen bezitten echter de aanleg voor isabel.

$$\frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(x)} \times \frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(y)} = 50\% \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(x)} , 50\% \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(y)}$$

De mannen bezitten op het ene chromosoom $z^+ rb$ dit geeft hun de agaatskleur als phänotype en op het andere chromosoom $z rb$ het genotype voor isabel. De poppen zijn zonder meer agaats, van vaderszijde ontvangen zij het chromosoom met $z^+ rb$. De meest dominante factor, dus de z^+ , is kleurbepalend.

Steeds gaat de regel van de geslachtsgebonden vererving op. De man geeft zijn factoren die gelegen zijn op het x chromosoom aan zijn zonen en dochters, de pop steeds aan haar zonen.

Een van de vele voorbeelden is de paring isabelman x agaatspop. Deze samenstelling geeft het zelfde type mannen als uit de paring agaatsman x isabelpop. De poppen zijn isabel.

$$\frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(x)} \times \frac{(x) \frac{z^+ rb}{z^+ rb}}{(y)} = 50\% \frac{(x) \frac{z rb}{z^+ rb}}{(x)} \text{ agaats/isabel}, 50\% \frac{(x) \frac{z rb}{z rb}}{(y)} \text{ isabel}$$

In de formule van de jonge mannen zien we dat de z^+ van de agaatsmoeder dominant is over de z van de vader. Zij is hier kleurbepalend voor de zonen. De poppen bezitten de factoren alleen van vaderskant dus zijn zij isabel. Direct na het uitkomen van de eieren kunnen we de agaatszonen en de isabeldochters herkennen. De zonen bezitten donkerkleurige ogen (roetkleurig) en de dochters roodkleurige en hebben beïdend lichter dons dan hun broers.

Agaats/isabel x isabelpop

$$\frac{1(x) \frac{z^+ rb}{z rb}}{2(x)} \times \frac{3(x) \frac{z rb}{z rb}}{4(y)} = 25\% \frac{1(x) \frac{z^+ rb}{z rb}}{3(x)} \text{ agaats/isabel}, 25\% \frac{2(x) \frac{z rb}{z rb}}{3(x)} \text{ isabel}$$

$$25\% \frac{1(x) \frac{z^+ rb}{z rb}}{4(y)} \text{ agaats}, 25\% \frac{2(x) \frac{z rb}{z rb}}{4(y)} \text{ isabel.}$$

Deze paring geeft ons de zekerheid dat al de agaatsmannen die hieruit worden geboren isabelvervend zijn. De isabelman is homozygoot. Voordat de pastelkanarie verscheen was elke isabelman homozygoot. Hij kon geen andere pigmentkleur vererven. Nu kan een isabelman pastelvervend zijn. De dochters uit dit koppel zijn agaats bezit van z^+rb of isabel bezit van zrb .

Agaats/isabel \times agaatspop.

$$\frac{1(x)}{2(x)} \frac{z^+rb}{zrb} \times \frac{3(x)}{4(y)} \frac{z^+rb}{z^+rb} = 25\% \frac{1(x)}{3(x)} \frac{z^+rb}{z^+rb} \text{ agaats, } 25\% \frac{2(x)}{3(x)} \frac{zrb}{z^+rb} \text{ agaats/isabel}$$

$$25\% \frac{1(x)}{4(y)} \frac{z^+rb}{z^+rb} \text{ agaats, } 25\% \frac{2(x)}{4(y)} \frac{z^+rb}{z^+rb} \text{ isabel.}$$

Zoals uit iedere paring leveren de dochters geen moeilijkheden op, zij zijn wat ze meekregen van de vader. De zoons echter die allen agaats zijn kunnen split voor isabel zijn. Proefparingen zullen uit moeten wijzen welke dit zijn.

Ik wil er nogmaals de nadruk op leggen dat we nooit of te nimmer weten wat de natuur verenigt. Welke gameet van de man smelt samen met de popgameet. Het kan de gameet zijn met het x chromosoom (z^+rb) of met de x chromosoom (zrb).

Met de agaats en de isabel kunnen we nog legio paringen verrichten. Groen aan agaats of omgekeerd, bruin met isabel of omgekeerd enz. Dit zullen we de volgende maand behandelen.

M. de Jong

Het baardmannetje

Er zijn nog altijd personen die in de veronderstelling verkeren, dat het geven van wetenschappelijke namen eigen „overbodige ballast“ is. Maar wat zou men zeggen als ik zonder meer iets ging vertellen over het Baardmannetje? Sommigen zouden denken dat ik het had over het vogeltje, dat onder meer thuishoort in onze rietcomplexen, terwijl anderen waarschijnlijk de mening zouden zijn toegedaan, dat ik het had over een uit Afrika afkomstig volièrevogeltje. De eerste heet in de wetenschap *Panurus biarmicus* (en daar gaat dit verhaalje over), de andere *Sporopipes squamifrons*.

Het bijzonder fraaie baardmannetje is in feite een mees en vandaar dat men het ook wel betitelt met baardmees en rietmees; andere streeknamen zijn dekvogeltje en rietpapegaaitje. Het klimmen en klauteren langs de rietstengels en -halmen, gaat hem goed af en wat behendigheid betreft, doet hij in het geheel niet onder voor zijn bomen frequenterende neefjes en nichtjes.

Zowel de mannetjes als de vrouwtjes zijn onmiddellijk te herkennen aan de lange, aan de zijkanalen trapsgewijs aflopende, gelig bruine staart, die bij de heren zwart, bij de dames izabelkleurig is op de onderstaartdekveren. Verder zijn de mannelijke exemplaren van boven licht kaneelbruin met op de vleugels zwarte, witte en crème vlekken en strepen, die vooral tot hun recht komen als de wiekjes worden uitgespreid. Dit uitslaan van de vlerkjes gebeurt nogal eens, want de vogels houden zich op deze manier als het ware in balans tijdens het op en neer rennen van de rietstengels. Ook valt de kleurenpracht goed op als de meesjes in golvende vlucht met wijd uitgewaaierde staart, letwat „hortend en stotend“, rakelings over de toppen van het wuivende riet scheren. De kop en het achterste gedeelte van de hals zijn zacht blauwgrijs, de onderdelen witachtig, soms overtoegen met een mooi, zacht rozerood waasje. Zeer in het oog lopend is de zwarte baardstreep, die bij de mondhoek begint en schuin naar beneden spits

uitloopt langs de keelstreek. Aan deze „baard“ danken de vogeltjes hun officiële benaming. Het snaveltje is heldergeel, de dunne pootjes zijn zwart.

De wijfjes zijn grotendeels geelbruin, hebben donkerder snedjes en zijn niet in het bezit van een „hangsnor“, iets wat trouwens ook niet „ladylike“ is!

Als de baardmannetjes een maand of twee oud zijn beginnen ze reeds aan „verkering“ te denken. Zeer vroeg sluiten zij een huwelijk, een verbintenis voor het leven, iets unieks bij kleine zanger-tjes. Beide partners bouwen aan het nest, dat be-

de legsel geproduceerd, dat hoogstens uit zes eitjes bestaat.

(Mocht u uitvoeriger gegevens wensen over het broeden, kunstmatige nestelgelegenheden en dergelijke van dit prachtige vogeltje, dan verwijs ik u graag naar mijn boekje **Vogels van moeras en plas.**)

De dekvogeltjes hebben heel wat geluidjes op hun repertoire, maar het kenmerkendst van alle is wel het tjingelend „ping-ping“, een soortement „alambelletje“, dat door onze onvolprezen vogelkenner, wijlen dr. Jac. P. Thijssse in **Het Vogeljaar** wordt beschreven als „... net of er even op een

Foto: Cees Scholtz

staat uit biezen, rietbladeren, lisdodden, gras en dergelijke; het wordt gevoerd met rietpluimen en af en toe een paar veren. Doorgaans zit het uitstekend verborgen onder een soort „afdakje“ van omgeknikte bladeren en stengels en is het bevestigd aan de er omheen groeiende vegetatie. Ook de randen van de horsten van bruine kiekendieven worden wel benut.

Het aantal eieren varieert van vijf tot acht; zij zijn glanzend wit met donkerbruine en grijze streepjes, vlekjes en puntjes, die in betrekkelijk klein aantal over de gehele schaal verspreid staan. Beide ouders nemen een deel van de bebroeding — die ongeveer twaalf dagen duurt — voor hun rekening, maar waarschijnlijk zit het vrouwtje veel meer op het legsel dan haar eega. 's Nachts zitten ze vaak knus naast elkaar op het nest. De jongen verlaten hun wiegjes reeds als ze een dag of tien oud zijn. Als acrobaatjes klauteren ze rond in de vegetatie, waar ze door de oude vogels van de nodige eterij worden voorzien. 's Nachts als het fris is, kruipen ze weer terug in het behaaglijke nestje, maar lang duurt het niet of ze zijn zo ver, dat ze ook dat niet meer nodig vinden en op eigen wiekjes gaan drijven. Niet zelden wordt een twee-

zeer strak gespannen metalen snaar wordt getokkeld: „ping-ping“, helder, zuiver en mooi uitklimkend, véél mooier dan een hoge harptoon zelfs, want het bijgeluidje van de aanslag komt hier niet voor“.

Het verspreidingsgebied van de rietpapegaaitjes is erg verbrokkeld en dat is niet zo verwonderlijk als men bedenkt, dat deze vogeltjes uitgestrekte rietwildernissen prefereren en die zijn nu eenmaal niet zo erg dik gezaaid, althans niet binnen onze grenzen.

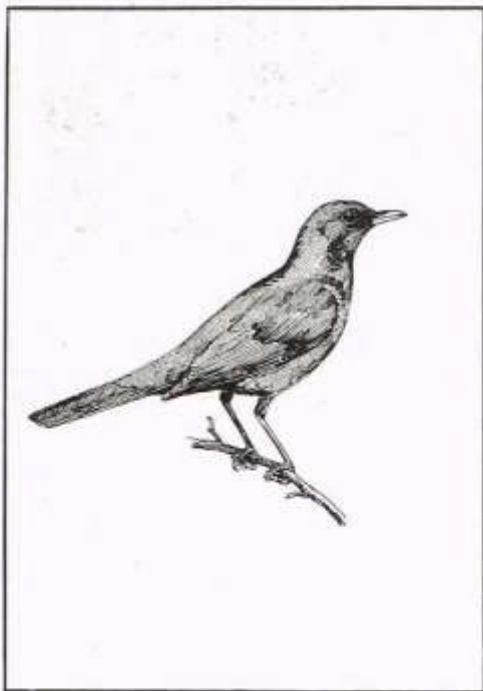
De bruine lijster

Charles Everitt

De bruine lijster — *Turdus fumigatus obsoletus* — is afkomstig uit Zuid-Amerika. Hij komt voor van de Zuidelijke Antillen tot Costa Rica en aan de westelijke zijde van de Andes tot Ecuador.

Verschil tussen man en pop is er vrijwel niet. De bovenzijde is roestbruin, evenals de vleugels, waarvan de dekveren okerbruin zijn, eenzelfde kleur heeft de staart. De bovenborst is bleek okerbruin, dat bij de buik lichter wordt. De keel heeft een donkerbruine tekening. De onderstaartdekveren zijn wit met okerleurige randen. De snavel en poten zijn donkerbruin.

Het paar, dat ik bezat, was afkomstig uit Ecuador en het kostte mij nogal wat moeite om de vogels te identificeren. Ze worden nl. maar zelden inge-

voerd, omdat de vangers deze eenvoudig gekleurde vogels onaantrekkelijk vinden en moeilijk verkoopbaar. Toch zijn ze door hun mooie zang zeer geschikte volièrevogels. Zoals bij vele lijstersoorten zijn de mannen nogal vechtlustig en soortgenoten moet U ze dan ook niet als gezelschap geven.

Het geslachtsonderscheid kunt U bepalen aan de zang, die bij de pop minder hard en minder gevarieerd is.

258

Het nest, dat een typisch lijsternest is, de buitenzijde bewerkt met modder, de binnenzijde bekleed met zachte materialen, werd door de pop gebouwd, hoewel de man af en toe wat materiaal bij elkaar zocht.

De eieren lijken veel op die van onze inlandse merel. De pop legde 3 eieren en begon met broeden na het leggen van het laatste ei. Het broeden geschiedde zowel door de man als de pop en na 18 dagen kwamen 2 eieren uit, het derde ei was onbevruucht. De jongen hadden geelbruin dons op de kop en op de rug.

De bakjes waren rose-rood met heldergele omlijning. Het voeren van de jongen geschiedde door beide ouders. De eerste dagen werd alleen levend voedsel genomen, waarvoor ik meelwormen gaf, dat door de vogels zelf werd aangevuld met velerlei insecten, die ze in de volièrevingen. Ieder uur voerde ik ze wat meelwormen. De jongen groeiden goed en toen ze 7 dagen oud waren, hadden ze de oogjes open en begonnen de veren door te komen. Toen ze 18 dagen oud waren, verlieten de jongen het nest. De bevedering was op de rug en de vleugels donkerbruin, de keel en bovenborst waren lichtbruin met donkerbruine vlekken. De verdere onderzijde was bruin-wit. Twee dagen nadat ze uitgevlogen waren, begonnen de ouders hen fruit en klein gesneden runderhart te voeren naast het levend voedsel. Toen ze 32 dagen oud waren, waren de jonge vogels volkomen zelfstandig.

Het duurde tot ze 6 maanden oud waren al eer ze volledig op kleur waren.

Zoals ik reeds opmerkte zijn het geen opvallend gekleurde vogels, maar voor iedere vogelliefhebber, die in lijsters is geïnteresseerd, zijn ze toch zeker de moeite waard, omdat ze met hun fraaie zang een welkome aanvulling in een volièrevogel zijn.

□

Wissel

De /

BOEKENNIEUWS

Bij de Uitgeverij W. J. Thieme te Zutphen verscheen een boek over zebra-vinken getiteld „Handleiding voor de zebra-vinkenkweker”.

De schrijver W. Beckman heeft hier een gedegen werk van gemaakt. Alles maar dan ook alles kan men vinden in dit boek wat men nodig heeft om tot goede resultaten te komen in de zebra-vinkenkweek. Het werk is voorzien van enkele kleurenfoto's, alsmede zwart-wit foto's en tekeningen. Het gedeelte der erfelijkheidsleer, is geheel gebaseerd op dezelfde symbolen, welke gebezigd werden in het nieuwe kleurkanarieboek van de heer Veerkamp, alsmede in het boek over de grasparkiet van de heer Beckman.

Deze nieuwe Nomenclatuur en Symbolen kunnen dus overal in toepassing worden gebracht hetgeen een groot voordeel betekent voor hen die zich willen verdiepen hierin.

Op uitvoerige wijze wordt ook ingegaan op de huisvesting, voeding en kweekmethodes, alsmede de standardeisen en keurtechniek. Een boek dat we elke zebra-vinkenkweker warm kunnen aanbevelen.

Prijs f 17,50.

P. Habets

BLAUWE ROSEICOLLIS

In mei 1963 kocht ik twee paren *Agapornis roseicollis*. Tijdens de wintermaanden liet ik een broedblok met wat stro er in als slaapnest in de kool hangen.

Na verloop van tijd zag ik van één paartje man noch pop en ik vreesde al het ergste. Bij controle bleken ze in het broedblok te zitten, waarin zich tot mijn grote verwondering 5 jongen bevonden. Ze groeiden voorspoedig op en zaten al gauw op stok.

Voor bloedverversing wilde ik een paar jongen ruilen, maar de liefhebber met wie ik de ruil zou aangaan, zei mij — nadat hij mijn jonge vogels eens bekeken had — „die rot kleur moet ik niet” en vertrok weer. Ik ging mijn vogels nu eens goed bekijken en merkte nu pas op dat er 3 groene en 2 pastelblauwe (met een grijze kop) jongen waren. Was ik eerst teleurgesteld geweest over het gezegde van de liefhebber, nu was ik er dankbaar voor. Mijn vogels waren nu voor geen geld meer te koop.

Na de jeugdruil werd de kleur zacht pastelblauw met een donkerblauwe stuit.

Het koppel was weer met broeden begonnen, hetgeen resulteerde in 2 jongen en wel een groene en een blauwe.

Ik informeerde bij veel liefhebbers, die bij dezelfde kweker *roseicollis* gekocht hadden, maar geen van hen had blauwe jongen gekregen.

Uiteraard was ik nieuwsgierig of ze blauw vererfden. Dit nam een hele tijd in beslag en na lang wachten had ik dan resultaat. Het eerste blauwe koppel bracht 4 blauwe jongen groot en het tweede koppel eveneens 4 blauwe jongen.

Voor bloedverversing paarde ik een blauwe man of pop aan een groene pop resp. man en kreeg hieruit groene jongen, die echter split voor blauw waren. Deze groene blauw-vererfende vogels paarde ik weer aan blauwen en kreeg voor de helft blauwe en groene jongen. Toen ik weer blauw x blauw paarde, werden weer enkel blauwe jongen geboren. Zo ben ik nu 5 jaar bezig en steeds weer ben ik benieuwd wat tevoorschijn zal komen. Ik ben ervan overtuigd dat er ook bij de *roseicollis* nog meer mutaties zullen optreden.

Tenslotte volgt hier nog een beschrijving van de kleur. Ter vergelijking eerst de normale: Overwegend grasgroen met een rose-rood masker en een blauwe stuit. De blauwe *roseicollis*: Overwegend petroleum-blauw met een ivoor-rose masker en blauwe stuit, het geheel in zachte pasteltinten.

259

261

Merops Apiaster

Een der kleurrijkste en elegantste Europese vogelsoorten is ongetwijfeld de Bijener (Merops apiaster).

Van de ongeveer 28 soorten, die hoofdzakelijk in Afrika, Azië en Australië voorkomen, bewoont slechts één soort Europa. Maar deze prachtige vogel ter grootte van een merel met langere vleugels en een wigvormige staart, lange naar beneden gebogen snavel, die voornamelijk voorkomt in Zuid Frankrijk (Camargue), Italië, de Balkan, Oostenrijk en zeldzamer in Duitsland (Hamburg broedgeval zomer '65) en Engeland, waar hij na 1920 pas weer in 1955 broedde, komt de laatste jaren ook weer in Nederland voor!

In Haelen, Limburg broedde een paar in 1964, vlogen twee jongen uit, hetgeen zich later herhaalde, op Terschelling, maar helaas bleef het hierbij, zodat we niet kunnen aannemen, dat deze vogelsoort zijn broedgebied naar het Noorden zou verleggen.

De Europese Bijener bezit een zeer kleurrijk verenpak; voorhoofd en nek zijn bruinrood, de keel, door een zwarte ring afgezet, is geel, borst en buik zijn blauwgroen, de rug is geelbruin, de staart blauw en groen, de kopzijden zijn zwart. De oogiris is opvallend helder rood, de snavel zwart, de poten zijn roodachtig, terwijl de voortenen met elkaar zijn vergroeid.

Bijeneters voeden zich niet alleen met bijen, maar ook met wespen, hooiwagens, libellen, muggen, vliegen, kevers. Ze zijn echter de schrik van de imkers, want een bijenetersnest bevatte eens ongeveer 2800 koppen van insecten, waaronder 1700 bijen!

In hun levenswijze doen Bijeneters denken aan zwaluwen; ook zij zitten op telefoondraden bij mooi weer en kunnen in elegante vlucht hun voedsel najagen.

Op de grond vertoeft de Bijener pas, wanneer

R. R. P. van der Mark

BROEDENDE BIJENETERS IN NEDERLAND

hij een goede buit ziet kruipen. De vogel zelf weegt maar circa 60 gram en eet dagelijks ongeveer het dubbele van zijn eigen gewicht, zodat het gemakkelijk is voor te stellen, hoeveel insecten hij wel nodig moet hebben, om hieraan te kunnen voldoen!

Bijeneters komen eind april, begin mei uit tropische gebieden naar Europa, om er vlug te gaan broeden. Het nest kiezen ze graag bij een lemige rivieroever, of bebossing, waar ze 2-3 meter lange gangen bouwen, hetgeen ze met hun snavel doen, terwijl de poten meehelpen het losgepikte zand weg te „kruien“. Aan het einde van de gang ontstaat een kleine holte van circa 20 centimeter doorsnede, waarin de pop 4-7 zuiver witte eitjes legt, die na een broedtijd van 21 dagen uitkomen. Man en pop broeden afwisselend.

Man en pop broeden afwisselend. Er is maar één broedsel; nestmateriaal is er praktisch niet en de nestbodem bestaat uit mestresten. Na 4-6 weken opfokperiode zijn de jongen al zo groot, dat zij met de ouders rondvliegen en weer enige weken later zijn deze van de ouders slechts te onderscheiden door hun nog iets mattere tinten. Ook 's nachts gaan de vogels dan nog in hun nest terug, maar ieder jaar wordt een nieuw nest gebouwd, omdat oude nesten dan vaak worden bewoond door allerlei kruipende dieren, of andere vogels. Midden tot eind september verlaten de Bijeneters hun nestomgeving, om warmere streken op te zoeken.

Vroeger nam men aan, dat Bijeneters niet in een volière te houden zouden zijn, maar de laatste jaren zijn enkele zeer deskundige vogelaars in het buitenland geslaagd, jonge vogels met universeelvoer en zeer veel insectenvoedsel groot te brengen. Bijeneters worden in volièremilieu erg tam, nemen spoedig voedsel uit de hand en begroeten hun verzorger met het karakteristieke „pi-pi-gueb-gueb“ geluid.

Vooraf in Zuid Europese landen is er grote jacht gemaakt op deze schitterende vogelsoort, die nog goed zou smaken ook, waardoor hun totale populatie sterk geslonken is, terwijl de vogels tegenwoordig uitermate schuw en voorzichtig zijn. Het is te hopen, dat dit jaar weer een — verdwaald — paar Europese Bijeneters ons land auls broedgebied uitzoekt; zij vormen een welkome aanwinst voor de avifauna van Nederland.

De kleurplaat op de voorpagina toont de roodkeelbijener (Merops bullockoides), die in Zuid-Afrika voorkomt en zich daar vooral bij rivieren en beken ophoudt. Vroeg in de zomer nestelen ze in kolonies in zandbanken.

BOEKENNIEUWS

Het VERLAG PAUL PAREY in Berlijn zond ons een boekje van PETER SCOTT, getiteld „DAS WASSERGEFLÜGEL DER WELT". In dit boek wordt van alle zwanen, ganzen en eenden een zeer korte beschrijving gegeven en is een gekleurde afbeelding opgenomen. Een zeer handig en goed bruikbaar boekje voor de liefhebber van genoemde watervogels, die hiermede een uitstekende sleutel voor het identificeren van deze vogels in handen heeft.

Prijs D.M. 16.80.

Uitgeverij Hans Limberg in Aken is bezig met de uitgave van een tweede druk van het standaardwerk „Prachtfinken". Deze uitgave is een onderdeel van de serie „Vögel in Käfig und Voliere", waarin o.m. ook handboeken over inlandse vogels en hoenderachtigen verschijnen. „Prachtfinken" wordt in afleveringen uitgegeven, 20 afleveringen tezamen vormen een boek. Het eerste deel is nu compleet, met de afleveringen van het tweede deel is men bezig, hierop komen wij in een der volgende nummers terug.

Auteurs zijn een drietal specialisten op het gebied van de prachtvinken, Dr. Klaus Immelmann, Dr. Joachim Steinbacher en Hans E. Wolters.

In het eerste deel worden de eigenlijke astriden behandeld, in het tweede deel vooral de Australische prachtvinken.

Als men het eerste deel, nu dit compleet is, bestudeert, realiseert men zich pas de grote waarde van dit werk. Op uitputtende wijze worden zowel het leven van de verschillende soorten in de vrije natuur als de verzorging en kweekmogelijkheden in kooien of voliëres behandeld.

Dit bijzonder waardevolle boek zou eigenlijk iedere liefhebber van prachtvinken, die de Duitse taal machtig is, in zijn bezit moeten hebben.

De prijs van de afleveringen bedraagt D.M. 4.80 per stuk.

Bij het Kosmos Verlag in Stuttgart is de tweede druk verschenen van een boekje van Dr. Jürgen Nicolai, getiteld „Vogelhaltung und Vogelpflege".

Het is niet verwonderlijk dat een tweede druk noodzakelijk was, want in een klein bestek geeft deze internationaal bekende expert enorm veel informatie over de huisvesting, voeding zowel van zaadetende als van insektenetende vogels), kweek, bastaardering en ziekten van kooi- en voliërevogels.

De prijs van dit boekje, dat we van harte aanbevelen, bedraagt D.M. 5.80.

Van de bekende fotograaf Frank Wenzel verscheen bij het Landbuch Verlag in Hannover een boek over de buizerd, getiteld „Der Bussard". Van dezelfde auteur en fotograaf verscheen in Nederland enige tijd geleden reeds een prachtig boek over de wespendif en ook dit werk over de buizerd doet hiervoor niet onder.

Boeiend beschrijft hij zijn belevenissen en waarnemingen bij het fotograferen van deze vogels en wij maken op indringende wijze kennis met de levenswijze van de buizerds.

Een groot deel van het boek wordt in beslag genomen door prachtige kleuren- en zwart-wit foto's.

De prijs van dit fraaie werk bedraagt D.M. 14.80.

Wat er de laatste jaren met de kleurkanaries aan de hand is verbaast menig vogelliefhebber. De kleurbenaming alleen al geeft moeilijkheden genoeg, maar wanneer je ze te zien krijgt en ze met name moet noemen, dan wordt het nog ingewikkelder.

Bijgaande foto werd gemaakt door mijn zwager, toen ik voor de zoveelste keer mijn „grijsvleugels” aan het bekijken was.

De foto toont U een intensieve oranje-rood-brons-pastel man, met een afwijkende kleur en tekening van vleugel en staartpennen, maar ook in het pigment op de rug komen lichte vlekjes voor.

Vooraf de staartpennen laten een typische tekening zien. In de kippen en de duivensport noemt men dit „GEZOOMD”.

De donskleur is zeer variabel, maar heeft veel overeenkomst met de normale pastellen. Opvallend is bij sommige vogels de zilvergrijze onderbevedering tussen de schouders, bij de poppen treft men er aan, welke op die plaats geen rugtekening laten zien, dit plekje is ongeveer zo groot als een dubbeltje.

De vleugelpennen zijn ook zeer variabel in kleur en tekening, sommige hebben evenwijdige grijze banden over de slagpennen lopen. Bij andere lopen deze banden alleen over de korte buitenvanden „spiegeftekening”.

Bij de jongen ziet men vóór de eerste rui een fantastisch mooie tekening op de rug, allemaal lichte toepjes welke doen denken aan de tekening van het diamantduifje. Maar na de eerste rui zijn deze toepjes bij de poppen totaal verdwenen. Alleen bij de mannen ziet men soms na de rui lichte

vlekjes terug, deze bevinden zich in de pigmentstreepjes en zijn dan meer langgerekt.

Hoe deze „grijsvleugels” vererven?

Ik zal U de resultaten geven van diverse paringen, wat de uitkomsten bij andere liefhebbers zijn geweest horen we hoop ik naderhand nog eens.

De afgebeelde vogel heb ik gekweekt uit een staalblauwe man/pastel/opaal en oranje-rood verervend gepaard aan een oranje-rood-brons-pastel/opaal verervende pop, de pop laat wat „grijsvleugel” tekening zien.

Uit dezelfde paring kreeg ik ook een „grijsvleugel” blauwopaal pastel en diverse klassieken in brons, blauw, oranje-rood- en zilveragaat en al deze kleuren ook in de pasteltinten.

Uit de paring „grijsvleugel” maal „grijsvleugel” kreeg ik zoveel mannen als poppen „grijsvleugel”. „Grijsvleugel” maal klassieke bronzen pop gaf, klassieke mannen en pastel („grijsvleugel”) poppen, waarbij enkele hele mooie.

Wanneer ik de uitkomsten van de diverse paringen

GRIJS- VLEUGELS ???

bekijk, dan doet mij de vererving denken aan die van de pastelfaktor. Of de opaal faktor hier iets mee te maken heeft weet ik niet, duidelijk aanwijsbaar is het niet. Zou het wel het geval zijn, dan is het niet noodzakelijk dat beide ouders opaalverervend zijn.

Wat de bronspastellen met donker dons met „grijsvleugels” te maken hebben, is mij nog niet geheel duidelijk, maar met enkele proefparingen is dit hoop ik wel uit te maken.

Wanneer het mogelijk zou zijn, de tekening zoals de foto laat zien, op iedere veer te krijgen, dan betekend het weer een mooie aanwinst bij ons kleuren- en/of tekening assortiment.

We kennen nu al „grijsvleugels” in de kleuren ivoor, opaal, zilver en oranje-rood in combinatie met groen, agaat, bruin? en isabel? De laatste twee heb ik zelf nog niet gezien.

Het is nu de beurt aan deskundigen, om de genetische kant van dit geval te belichten en een gepaste naam te zoeken.

ONKRUIDZADEN

Veel vogelliefhebbers trekken er vooral in het voorjaar en de zomermaanden op uit om voor hun vogels onkruidzaden te verzamelen. Daar velen echter alleen maar de meest bekende soorten, zoals herderstasje, muur en paardebloem, kennen, worden vele onkruidsoorten, welke ook prima zaden voor hun vogels opleveren, over het hoofd gezien. Een van deze soorten is de ooievaarsbek, waarvan verschillende soorten voorkomen, zoals de kleine ooievaarsbek en de zachte ooievaarsbek.

Deze planten kan men op de meest uiteenlopende gronden vinden en meestal zal de liefhebber bij hem in de buurt wel een of andere soort kunnen aantreffen. Ze zijn gemakkelijk te herkennen aan het op een ooievaarsbek gelijkende voorstuk van de zaadkopjes. De dikke sappige zaden worden zowel halfrijp als rijp door vele vogels gegeten, zowel door wildzang als door vele tropische vogels. Jonge goudvinken worden soms in hoofdzaak met deze zaden grootgebracht, ook exoten voeren het vaak aan hun jongen.

* Een kokosmat is hun paleis *

Tijdens de voorbereiding tot de afbraak van de oude bijenstal, kreeg de iemker onverwachts „hoog” bezoek. Tèk... tèk... fluisterde de gast; een krijgshaftige verschijning. Houding en kledij sloten alle twijfel buiten. Om u te dienen: Zijne Majesteit de Winterkoning! Een vredelievend „vorst”. De dot mos tussen zijn nee onderstreepte niet alleen zijn krijgshaftig uiterlijk, doch was tevens een excuus voor zijn enigszins stamelende saluut.

Alles bij elkaar gaf het de gast een zelfverzekerdheid, bekrachtigd door een deftig knikje in zijn knieën, gevolgd door een parmantig hipje op een kruk van een schop en een snorrende vlucht naar een duister hoekje. Waar een stuk kokosmat uit de sponning hangt; lekvrij onder de pannen. Na het bezoek van de Koning bekeek de iemker het matje met ontzag. Meteen stond zijn besluit vast; de sloop van de stal moest wachten. Spade, bijl, zaag en hamer rusten. Een van onze kleinste zangers, dat parmantig „balletje gehakt” vol pittige klanken is er koning. Zijn paleis, hecht verweven met kokos hangt er veilig.

In zijn mos-wiegje verschenen zes eitjes, fragiel als porselein, bestipt met rode puntjes. De daarin

Tekst en foto: J. A. Verweij

vervolg op pag. 266

In het najaar van 1966 is door mij een artikelje geschreven in „Onze Vogels“ en daarin kwam zo terloops mijn proefneming met Bio-Mix ter sprake. Ik heb toen beloofd, dat ik daar nog nader op terug zou komen en ik weet, dat belofte schuld maakt en deze zal ik thans inlossen.

Was ik toen reeds enthousiast over dit produkt en de resultaten daarvan, nu, na het een vol fokseizoen gebruikt te hebben is dit enthousiasme nog toegenomen. Vandaar ook dit artikelje in ons mooie Bondsorgaan om al onze leden te attenderen op dit natuurprodukt.

Mijn broederij is vrij ongunstig gelegen, een sous-terrain waar het in de winter zo koud wordt en in de zomer nooit zo warm. Het is er vrij donker en er wordt geen kunstverlichting gebruikt. Maar op welk moment van de dag ik de afgelopen zomer in mijn broederij kwam, de jongen lagen er altijd goed gevoerd bij, en tegen de avond waren de jongen zo gevoerd dat ze hun nek niet meer konden buigen.

Je hoort wel eens zeggen „Ze staan stijf van het voer“, nu deze stonden werkelijk stijf van het voer.

Als actief verenigingslid komen er bij mij nog al eens leden aan om wat te praten en naar de vogels te kijken, waaronder ook mensen met een jarenlange ervaring in het fokken van kanaries en meermalen heb ik van deze mensen gehoord „Zo gevoerd heb ik het nog nooit gezien, en dan bij alle poppen.“

Nu hoor ik U al zeggen „Je hebt nu wel goed praten en je schuift die goede voeding wel op Bio-Mix, maar die poppen hadden het ook wel gedaan zonder dat produkt want het zijn natuurlijk goede poppen.“

En dat moet ik dan direkt toegeven, maar toen ik een keer zonder Bio-Mix zat en mijn handelaar het niet leveren kon omdat hij leeg verkocht was, moest ik dus krachtvoer geven zonder Bio-Mix. Nu, de volgende dag kreeg ik de schrik van mijn leven, hoe de jongen erbij lagen. Ze waren wel gevoerd maar er zat niet de helft in van wat ik normaal gewend was. Ik kom pas tegen zes uur thuis van mijn werk en U begrijpt dat ik geraced heb om een leverancier te vinden die mij Bio-Mix kon leveren. Het is me gelukt om het voor zes uur te bemachtigen, het krachtvoer met Bio-Mix klaargemaakt, in de kooien gezet en de poppen begonnen direkt te voeren of hun leven er vanaf hing. Het afgelopen jaar had ik een broedresultaat van gemiddeld bijna zes jongen per pop, dus dit kunnen we zeer goed noemen en buitengewoon brede en forse vogels, die over het algemeen iets aan de vette kant waren, maar dat

vind ik persoonlijk geen bezwaar. Dus een goede conditie bij mijn vogels.

Dat andere keurmeesters hier ook zo over dachten, blijkt wel hierdoor, daar er op verschillende van mijn keurbriefjes stond vermeld „Goede forse vogel.“

Ik heb mij strikt gehouden aan de dosering die op het potje Bio-Mix vermeldt staat, alleen met dit verschil, dat ik de grootste theelepel die in huis was, van mijn vrouw gepikt heb, om die te gebruiken. Ze heeft er wel naar gezocht maar zich al bij het verlies neergelegd.

Dus nogmaals met Bio-Mix in het krachtvoer bij mij buitengewoon goed voeren en een optimale conditie bij mijn vogels.

Ik hoop met dit artikelje zeer veel leden van onze Bond een dienst te bewijzen en ik hoop dat zij dezelfde ervaringen met Bio-Mix zullen opdoen als ik.

Th. Kollen

EEN KOKOSMAT IS HUN PALEIS

vervolg van pag. 265

De daarin verscholen blijde verwachting is voorspoedig in vervulling gegaan. Met een bloeiende paardebloem in het knoopsgat zijn wij er op kraamvisite geweest.

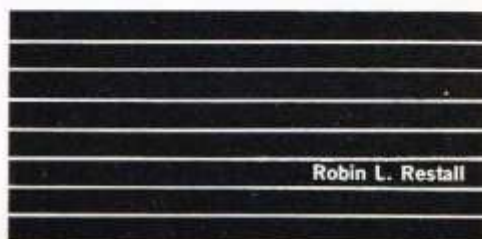
Zijne majesteit de Winterkoning kwam juist thuis van de jacht; hij droeg een uiltje in z'n neb. Een rietvink naar het scheen, want de naar buiten pullende schubvleugeltjes waren dofgeel met hier en daar een donker lijntje er tussen. Het doet er eigenlijk weinig toe welk nachtvliindertje uit een of ander schuilhoekje gepikt, op het menu van de koningskinderen verscheen. Wel was het de moeite waard om te zien welk een moeite Zijne majesteit had om het voerpropje zonder morsen over te hevelen in de pingelende bek van een jong. Eén vliësbrokje ging slechts mis; als een stukje bladgroen gleed het door een zonneveeg. Tenslotte kleefde het vast tegen een lap jute.

Een koolmees dook het vliesje na. Onaangediend, plompverloren viel Parus major het paleis binnen. Onmiddellijk zat de Winterkoning de indringer op zijn huid. Met het gevolg dat de Koolmees achtervolgd door de tetterende winterkoning, onder rappe wiekjes wegdook onder een breed uitgestoelde Contoneaster horizontales. Waar de mees even later op hoge toon beweerde: „Tied is duur... tied is... duur!

Summa summarum een brokje vogeldemocratie in een gammele bijenstal.

DE ZEVENSTREPEN GORS

Van de Afrikaanse gorzen wordt de zevenstrepengors (*Fringillaria tahapsi*) het meest ingevoerd. Het is een mooie vogel, die meestal voor niet te hoge prijzen wordt aangeboden. De man heeft een bruinzwarte kop met in totaal 7 witte strepen, de verdere bovenzijde is bruin, dat op de vleugels en de stuit donkerder wordt, de onderzijde is ka-neelbruin. De lengte bedraagt ongeveer 16 à 17 cm en de zang van de man is plezierig om te horen en lijkt wel wat op die van onze inlandse geel-gors.

De pop is gemakkelijk van de man te onderscheiden door de grijsbruine kop met zwarte streepjes. De zeven strepen zijn bij de pop wel zichtbaar, maar lang niet zo duidelijk, daar ze vuilwit of geelachtig zijn.

Jonge vogels lijken op de pop, maar doordat de vleugelranden breder zijn en ook lichter, vooral in de vleugels, zijn ze toch goed van de pop te onderscheiden. Zevenstrepengorzen komen in een groot gebied in Afrika voor, van Senegal tot Arabië en tot de Kaap. Er zijn minstens 6 rassen bekend.

Ze houden zich veel op de grond op en vaak verplaatsen ze zich liever door een stuk te lopen dan door te vliegen. Ze zijn vrij tam en komen vooral veel voor in rotsachtige heuvelgebieden.

In de verschillende boeken voor vogelliefhebbers is maar weinig over deze vogel te vinden en in de tijdschriften komt men slechts zelden een artikel tegen.

In 1937 werden ze voor het eerst in gevangenschap gekweekt, waarbij het eerste nest in 1 jong en het tweede in 4 jongen resulteerde.

In 1953 maakte Allen Silver in *Avicultural Magazine* melding van een geslaagde kweek; de vogels nestelden in een broedkorfje, ongeveer 1 meter boven de grond. Opvallend was dat de jongen, toen ze waren uitgevlogen, zich meestentijds op de grond ophielden, hoewel ze zeer goed konden vliegen.

De broedtijd bedraagt 13 à 14 dagen.

In de natuur maken ze een komvormig open nest van fijne takjes, droog gras en twijgen. Meestal bevindt het nest zich op de grond of op geringe hoogte boven de grond. De 3 of 4 eitjes zijn lichtgroen met grijze en bruine stippen.

De meeste kans op broedresultaten heeft men in een voliëre, waarin wat nestkastjes en broedkorfjes dicht bij de grond zijn opgehangen.

In de natuur eten zevenstrepengorzen kleine insecten en zaden, vooral graszaden. Om de vogels in topconditie te houden, moet een zeer gevarieerde voeding worden gegeven. Naast een zaadmengsel van witzaad, verschillende gierstsoorten en millet moeten onkruidzaden — vooral graszaden, muur, paardebloem en verschillende distelsoorten — trosgierst en krachtvoer worden gegeven. Verder moeten ze dagelijks wat levend voedsel hebben, zoals meelwormen, miereëitjes en maden.

Voor het grootbrengen van de jongen is levend voedsel onontbeerlijk, maar daarnaast voeren de oudervogels ook wel in melk geweekt oud brood. Gorzen zijn prettige voliërevogels, die in een gemengde collectie goed gehouden kunnen worden. Soms is er wel eens een agressief exemplaar bij, maar dat komt bij alle vogelsoorten voor en als de voliëre maar ruim genoeg is heeft men ook daar weinig last mee.

DE KWARTELASTRILDE

Het is merkwaardig dat deze mooie vogeltjes maar bij zo weinig vogelliefhebbers te vinden zijn; wellicht vindt dat zijn oorzaak in het feit dat ze wat meer eisen stellen aan de verzorging en huisvesting dan een aantal andere prachtvinken, maar dat zou juist voor de meer ervaren tropenliefheb-

Bij een goede verzorging zijn de kwartelstrilden al gauw weer hersteld en komen ze weer in conditie, ze kunnen dan naar de volière worden overgebracht.

Het zijn uitgesproken bodemvogels, die zich in een volière, welke voor een deel met hoog gras begroeid is en waarin zich enkele boomstammetjes bevinden, uitstekend thuisvoelen.

Vooraf voor de nacht moeten ze een plaatsje hebben met een zachte ondergrond, zodat het aan te raden is in een hoekje van de volière of het nachthok wat hooi of mos te leggen.

Kwartelstrilden worden in een volière al gauw rustig en vertrouwelijk met hun verzorger. Ze kun-

Chr. Walraven

Foto: Wolfgang de Grahl

ber een stimulans moeten zijn om zich met kwartelstrilden te gaan bezighouden.

Pas ingevoerde vogels zijn vaak in niet zo'n beste conditie, zodat het af te raden is ze meteen bij de andere vogels in de volière te laten. Ze kunnen het beste gedurende enige weken in een ruime kooi worden ondergebracht; de bovenzijde van deze kooi mag niet van hout of metaal zijn, daar de vogels anders als ze opvliegen hun kopje kunnen beschadigen, door de bovenzijde met doek of nylon te bespannen, kunt U ongelukken voorkomen.

Het voedsel moet de eerste tijd op de bodem worden gestrooid, maar na verloop van tijd wennen ze wel aan een zaadbak.

De eerste tijd moet naast een zaadmengsel voor tropische vogels ook gekiemd zaad en gekiemde trosgierst worden gegeven, alsmede veel levend voedsel in een zo groot mogelijke verscheidenheid. Dit levend voer is trouwens bijzonder belangrijk voor een goede conditie van de vogels en bovendien onontbeerlijk in de broedtijd, daar ze de eerste dagen hun jongen vrijwel uitsluitend hiermede voeren. Miereëieren, kort gesneden meelwormen, maden, muggelarven, spinnen, bladluizen en velerlei andere insecten worden gegeten.

nen met andere vogels zeer goed worden samen gehouden, alleen met soortgenoten willen ze nog wel eens vechten, vooral in de broedtijd.

Reeds meermalen is het gelukt om kwartelstrilden tot broeden te krijgen. Het nest wordt van droog gras en kokosvezels dicht bij de bodem of op de bodem gemaakt. Soms gebruiken ze ook wel een half open nestkastje, dat zeer dicht bij de grond is opgehangen. Voor de bekleding van de nestkom worden veren gebruikt.

De 4 tot 6 eitjes worden door beide oudervogels bebroed. De eerste dagen worden de jongen alleen met levend voedsel gevoerd, maar later voeren de ouders ook gekiemde zaden en soms wel eivoer.

Na 3 weken vliegen de jongen uit, maar worden 's avonds weer door de ouders in het nest terug gelokt.

Het verschil tussen man en pop is op de leuke kleurenfoto bij dit artikel goed te zien, de pop mist het zwart aan de kop, is opvallend valser van kleur en de tekening is minder scherp.

Kwartelstrilden kunnen de wintermaanden niet in de buitenvolière doorbrengen, maar moeten dan in een verwarmde kamer worden ondergebracht.

Wissel

De

COM- PLI- CATIONEN

Met de huidige stand van zaken op kleurkanariegebied is het niet makkelijker geworden. En dit geldt niet alleen voor de jonge liefhebber, doch ook de keurmeesters en kwekers die al jarenlang in onze sport zitten, gaan moeite krijgen om al het nieuwe wat er is te omvatten. Een ware kettingreactie is er gevolgd op de mutaties van de laatste jaren. Nu gaan we kleurkanaries te zien krijgen die het gevolg zijn van het samenbrengen van verschillende kleurfactoren, die nog maar kort van zich doen spreken. Dit samenbrengen van kleurbepalende factoren wordt bewust, maar meer onbewust toegepast. Een verkeerde opvatting is nog wel eens, dat verschillende liefhebbers de mening zijn toegedaan, dat men door een bepaalde kruising kan komen tot een nieuwe kleur. Zo stelt menig liefhebber zich de vraag: Hoe kan ik komen tot de opaalkleur, albino, rubino, lutino, kortweg ino's geheten, met de tot mijn ter beschikking staande vogels? De vogels waar de kweker dan op doelt zijn de klassieke kleuren.

Natuurlijk kunnen uit de klassieke kleuren, opaal, pastel etc. worden geboren. Doch dan moeten deze factoren bij de ouders aanwezig zijn. Hebben we twee klassieke vogels, dan zal zowel de man als de pop de opaalfactor erfelijk moeten bezitten, dan maken we kans op een opaalkleurige kanarie. Voor de pastelkleur is het nodig dat de man de aanleg heeft voor pastel, dan kunnen we in de vrouwelijke lijn pastel verwachten.

We hebben hier te maken met twee verschillende manieren van vererving. De opaalfactor met zijn recessieve en onafhankelijke vererving, dat wil dus zeggen dat de factor dubbel aanwezig moet zijn om tot uiting te komen. De pastelfactor die geslachtsgebonden vererft, dus het voordeel heeft dat we alleen al met een pastelverervende man kunnen volstaan om tot de pastelkleur te komen.

Ik neem deze twee factoren als voorbeeld bij verschillende ouderdieren, die elk de genoemde factoren bij zich dragen. Steeds zal de factor die verantwoordelijk is voor zekere kleuruitingen minstens genotypisch (erfelijk type, erfelijke samenstelling) aanwezig moeten zijn. En zolang we nu werken met vogels die een enkele kleur vererven

dan is er niets in de weg. Moeilijker wordt het echter als we met vogels fokken die verschillende kleurfactoren als erfelijk vermogen bij zich dragen.

Momenteel wordt er al met mannen gefokt die bijv. o. roodbrons van kleur zijn, met de erfelijke aanleg voor pastel, opaal en ivoor. En dan gaan we het krijgen. Legio combinaties van kleuren kan dan het gevolg zijn bij gebruik van zo'n man. Belangrijk is hierbij de pop of poppen die wij paren aan deze man.

Als er een heel arsenaal van kleuren in hun naeltel verschijnt, zal dit voor de terzake kundige kweker geen verrassing zijn. Moeilijk is het echter wel voor die liefhebber, die niet voldoende op de hoogte is van het erfelijke verloop en de werking van de verschillende factoren. Bij dergelijk soort van paringen krijgen we te maken met complicaties van factoren. Zo'n **complicatie van factoren** kan een geheel andere kleur doen verschijnen, als datgene wat we verwachtten. De niet-insider zou een bepaalde combinatie van factoren, die gelijktijdig hun werking laten zien in de verschijningsvorm, kunnen beschouwen als een mutatie.

Foto: P. Ramaekers

Laat ik nu als voorbeeld nemen, een kleurkanarie behorende tot de groenserie, die zichtbaar laat zien de aanwezigheid van de roodfactor, pastelfactor, opaalfactor en de ivoorfactor, dus een roseivoor-brons-pastel-opaal. (deze vogels zijn er reeds).

Alleen een kenner, het klikt misschien wat verwaand, zal deze vogel thuis kunnen brengen. Hij weet dat dit geen mutatie is, maar het resultaat van **deelnemende factoren** in de verschijningsvorm. Zo'n kleur ziet hij als een samenspel van verschillende kleurfactoren. Daarbij zal hij niet uit het oog moeten verliezen, de **sterktewerking** der factoren, de **werkings sfeer**, zoals de invloed op minimaal of maximaal bezit van de **kleurstoffen** en een niet te verwaarlozen detail, de **beïnvloeding** van de factoren **onderling**. Dit alles kan leiden tot afwijkende kleurtypen.

Daardoor kan zelfs de geroutineerde liefhebber in de war worden gebracht. Dit alles wil ik even onder de aandacht brengen, we moeten niet meer gaan zien in een bepaalde kleurvarieteit, als dat er werkelijk aanwezig is.

Zijn we de mening toegedaan dat er iets bijzonders is aan de vogel, laten we het dan vastleggen. Zoals we weten hebben we alle kleuren die wij kennen te danken aan mutaties. Mutaties zijn het gevolg van een verandering van factoren en is niet het verlies van een factor. Nu kan het voorkomen dat een gemuteerde factor weer een nieuwe mutatie ondergaat, waardoor een **nieuwe variant** ontstaat (multiple-allelomorphe).

Dit laatste zou het geval wel eens kunnen zijn bij de pastefactor. Zeker zijn we daar nog niet van, maar er zijn tekens die in deze richting wijzen.

We hebben namelijk pastellen in de groenserie die een afwijkend pigmentpatroon laten zien, in hoofdzaak in de vleugel en staartpennen. Deze grote pennen vertonen een **omzoming** en in het midden der pennen een **spreukeling**. Enkele optimisten betitelen dit verschijnsel als grijsvleugel. Aan deze benaming wil ik mij nog niet wagen, of dit juist of niet juist is zal de tijd wel leren. Voor ons kanarieliefhebbers is het mogelijk iets nieuws. Het genoemde patroon is bij vele hoenderrassen een typisch raskenmerk. Wij kunnen bij de verschillende hoenders, diverse kleurpatroontekeningen, zoals gezoomd (enkele en dubbele vorm) geloverd, peltkening etc.

Wie weet, misschien krijgen we in onze kleurkanaries met dergelijke patronen te maken. In verhouding met de hoenders is onze kleurkanarie nog een vrij jonge populatie, zij kunnen bogen op een veel langere geschiedenis, van wel doordacht fokken aan de hand van mutaties die zich in het verleden hebben voorgedaan.

Zij bezitten dezelfde soort pigmentstoffen als de kanarie. Ook hun veelvoud van kleurvariaties danken zij aan de werking van verschillende factoren die een andere uiting geven aan het pigment. En dit laatste zou ik ter overweging willen geven aan de experimentele kwekers.

ENGELSE POSTUURKANARIES

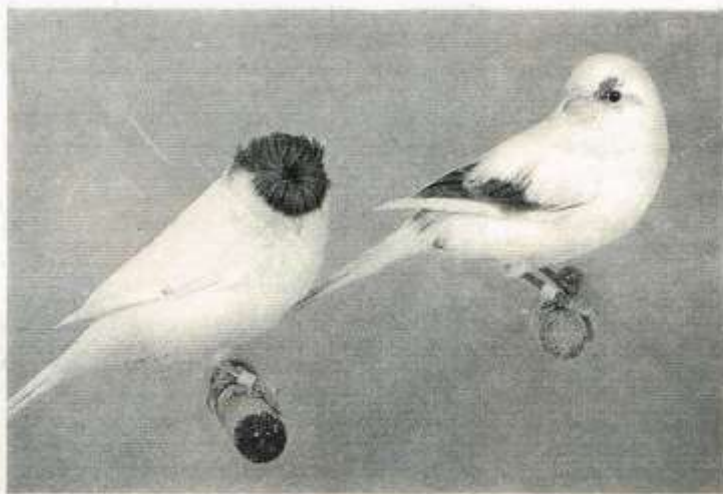
(1)

P. J. SANDERS

iets over het kweken

Zoals ieder wel zal weten is er 'n groot aantal verschillende manieren van kanariekweken, en ze brengen allemaal meer of minder geluk. Soms worden de vogels in 'n volière gezet, waar ze dan hun eigen echtgenote uit kunnen zoeken, maar op die manier is er maar heel weinig kans om uit te vinden wie de ouders zijn, en als u tentoonstellingskanaries moet hebben is het natuurlijk van het grootste belang dat u weet waarvan ze zijn gekweekt. Dit is hoofdzakelijk de reden waarom de schrijver en ook alle andere liefhebbers die in Engeland serieus T.T. kanaries kweken dit in kooien doen, waardoor het natuurlijk gemakkelijk is om alle kweekresultaten in 'n stamboekje te noteren. De meeste vogelvrienden schijnen te denken dat hun manier van kweken de beste is en dat zal voor hun ook wel zo zijn, daarover gaan we geen ruzie maken en zal ik proberen uit te leggen hoe dat het hier gewoonlijk gedaan wordt. Er wordt speciaal gezegd 'gewoonlijk' om dat af en toe 'n kanarie pop het in haar kop krijgt om 'n nest op de vloer te bouwen inplaats van in het nestbakje, of om helemaal de jongen niet te voeren met het normale eivoer of ander opfokvoer waarmee al onze andere popen goed voeren. Dan zal natuurlijk iets anders geprobeerd moeten worden als men er jongen van wil krijgen. Het is vrij zeker dat als 'n pop goed gezond is ze wel jongen groot zal brengen als ze het juiste voer krijgt, en het is voor ons om uit te vinden wat ze graag hebben wil. Het kan soms verbazing wekkend zijn wat dat voer is. Een aantal jaren geleden was er bij de schrijver 'n gloster pop die gedurende de winter in 'n volière was geweest met 'n kwikstaart en een paar sijsjes. Deze kwikstaart werd hoofdzakelijk gevoerd met 'n soort universeelvoer en met maden. Het volgende kweekseizoen liet deze gloster pop al haar jongen dood gaan. Er werd van alles geprobeerd, maar ze wilde helemaal niet voeren. Het volgende jaar bracht deze zelfde pop echter 12 jongen groot met niets anders dan 'n weinig universeelvoer en heel veel maden. Normaal gesproken begint het kweekseizoen voor Engelse postuurkanaries niet vóór april en als het weer dan nog al koud is, wat op die tijd van het jaar nog al dikwijls gebeurt, dan is het beter om te wachten tot dat het wat warmer wordt. Als ten lange laatste de kanaries toch in prima kweekconditie zijn en de man en de pop bij elkaar worden gezet, zal het gewoonlijk 6 tot 10 dagen duren voordat het eerste ei wordt gelegd. Vele liefhebbers nemen de eerste 3 eitjes uit het nest op de morgen dat ze gelegd worden en leggen er dan

stenen of plasticen in hun plaats, en leggen de echte weer terug in het nest op de avond van de dag dat het derde ei werd gelegd. Er wordt gehoopt dat op die manier alle eieren tegelijkertijd uit zullen komen, maar omdat de meeste poppen de eieren toch niet beginnen te bebroeden voor dat ze er minstens drie hebben gelegd, is het verwijderen der eitjes gewoonlijk overbodig. Voor ongeveer tien jaren werden de eitjes ook bij de schrijver vervuld met plasticen. Op een jaar begon het kweken erg goed en waren er tien poppen die allemaal hun eerste ei op dezelfde dag hadden gelegd. In het vogelhuis was een prachtig gepolitoerd mahonie doosje dat in 12 vakjes verdeeld was en mooi van binnen af was gemaakt met zijde

Gloster kanaries. Links: Coronaman. Rechts: Consortpop.

er watten. Op de derde dag waren er dus 30 eitjes in dit doosje en de eigenaar was er geweldig trots op. Toen het tijd werd om deze eieren weer terug in de nestjes te doen, werd dit doosje echter per ongeluk van 'n kast gestoten. Het viel op een betonnen vloer met als gevolg dat er maar drie eitjes heel bleven. U kunt zich zeker wel indenken dat het voor iedereen het beste was om de eigenaar van die Eierpap voor een week te mijden, want erg goede zin had hij toen niet. Sinds die tijd worden de eieren nooit meer uitgehaald en werd ondervonden dat ze meestal toch wel tegelijkertijd uitkomen. Ook als er eens een of twee later uitkomen is dat gewoonlijk niet zo erg omdat die dan in een nest geplaatst kunnen worden waar jongen van dezelfde leeftijd zijn. Vóórdat ze verplaatst worden, worden ze eerst onder de vleugels gemerkt met inkt zodat ze kunnen worden herkend als ze oud genoeg zijn om de ringen om de doen, want anders weten we niet van welke vogels ze afstammen.

Als alles goedgaat, d.w.z. de poppen geen legnood hebben gehad en de eitjes bevrucht zijn, kunnen we de jonge kanaries verwachten 13 tot 14 dagen

nadat het derde ei werd gelegd. De avond vóór deze verwachting, wordt 'n klein beetje van het eivoer aan de pop gegeven zodat ze 's morgens vroeg al iets aan de jongen kan voeren als die gedurende de nacht uit zijn gekomen. Het is belangrijk om er niet teveel van te geven, want sommige poppen zullen er anders misschien teveel van gebruiken, en omdat de jongen nog niet groot genoeg zijn om dit allemaal van haar over te nemen is er een kans dat de pop er ziek van zal worden en dat is gewoonlijk fataal voor de jongen. Gedurende de eerste vier dagen wordt uitsluitend eivoer gevoerd, dat is natuurlijk behalve het normale zaad bestaande uit 80% witzaad en 20% rood raapzaad dat het gehele jaar door wordt ge-

geven. Na vier dagen wordt ook het een of andere groenvoer gegeven zoals sla, of als het te krijgen is, en het is er gewoonlijk wel, de zaadknoppen van het hoefblad, paardebloem, melkdistel, herderstasje, enz., en niet te vergeten het muurkruid. Hoe groter de jongen worden, te meer van het eivoer ze nodig hebben dat spreekt vanzelf, maar het is aan te raden er nooit meer van te geven dan dat ze op kunnen eten, d.w.z. dat er niets over blijft tot de tijd dat ze normaal weer gevoerd zullen worden. Als de jonge kanaries tien dagen oud zijn wordt

er ook nog zaad gevoerd dat van te voren minstens 24 uren in koud zuiver water geweekt is geweest en dan goed onder de kraan is afgewassen en in 'n doek werd gedroogd. Het zaad dat hiervoor wordt gebruikt bestaat uit 40% hennep, 40% kaarddistel, 10% negerzaad en 10% rood raapzaad.

Er is een aantal postuurkanariëfhebbers in Engeland die helemaal geen geweekte zaden willen voeren omdat ze daardoor veel jongen verloren zouden hebben, maar daar tegen zijn er drie maal zo veel die zeggen dat ze er zonder dit zaad bijna helemaal geen kunnen kweken. Het verlies van jongen door geweekt zaad zal echter nooit voorkomen als het goed gewassen wordt en niet wordt gegeven voordat de jongen tien dagen oud zijn want dan zullen ze het goed kunnen verteren. U kunt 'n baby van 'n paar dagen oud ook niet met 'n korst brood voeren, maar als het groter wordt zal hij dat wel lusten en zal het hem heus geen kwaad doen. Het spreekt natuurlijk van zelf dat we ook met kanaries moeten beginnen met licht verteerbaar voer, want anders zullen ze niet lang leven. □

De Inka-Kaketoe

Tekst M. de Jong - Foto Horst Müller

De Inca-kaketoe, die ook wel Leadbeater's kaketoe wordt genoemd, hoort thuis in de dorre, droge woestijnachtige gebieden van Australië, waar men deze prachtige vogel eveneens kent onder de namen Major Mitchell, Wee Juggler en Pink Cockatoo. De wetenschappelijke naam is *Cacatua Leadbeateri*, dat zoveel wil zeggen als Leadbeater's kaketoe, genoemd naar de Britse bioloog Benjamin Leadbeater, die geruime tijd assistent is geweest in het Nationaal Museum te Melbourne.

Deze kaketoe is een van de fraaiste Australische papegaaien, die een lengte bereikt van circa veertig centimeter. De hoofdkleur is wit met over de zijkanen van de kop en de onderdelen een duidelijke roze tint. Het voorhoofd is roodachtig en de onderkant van de vleugels fraai zalmkleurig. Als de vogel de kuif plat heeft neergelegd lijkt hij wit, waar slechts hier en daar wat rood door schemert. Maar let u eens op als hij zijn hoofdtooi opricht, iets wat altijd gebeurt als de vogel geagiteerd is of schrikt. Wat een schoonheid! U ziet als het ware de Spaanse vlag voor uw ogen verschijnen: een brede oranje-gele baan, van boven en beneden begrensd door rood; de uiteinden van de veren zijn smetteloos wit.

Doorgaans ziet men deze vogels in paren of kleine troepjes bij elkaar in droge terreinen met dicht struikgewas. Niet zelden moeten ze zeer grote afstanden afleggen om een geschikte drinkplaats te bereiken. (Mijn oude Brehm vermeldt echter: „Volgens Gould is deze sierlijke vogel in het zuidoosten van Australië ver verbreid; bij voorkeur houdt hij zich echter op in de hoge eucalypten en in het struikgewas, dat in het binnenland de rivieroeveren bedekt; nooit vertoont hij zich in de buurt van het strand.”) Waarschijnlijk wordt hier verondersteld dat deze kaketoes slapen in de hoge eucalyptusbomen, want hun voedsel zoeken ze bij voorkeur op de grond, waar zij zich te goed doen aan wortels, vruchten, zaden en bessen, die echter ook wel van bomen of struiken worden geplukt. Bij dreigend gevaar laten ze een schorre kreet horen, waarbij zij onmiddellijk de kuif in extenso oprichten en ook tijdens het wegvliegen weerklinkt de schelle kreet nog enige malen.

In de broedtijd zonderen de paartjes zich af en gaan op zoek naar een holle boom of een gat in een of andere knoest of dikke tak. Nestmateriaal wordt vrijwel niet gebruikt; de drie of vier witte eieren liggen hoogstens op wat stukjes boomschors of houtsplinters. Het broeden duurt ongeveer vier weken en geschiedt beurtelings door beide partners.

Naar verluidt kan men deze vogels in gevangenschap vrij gemakkelijk tot broeden brengen, mits

er een goede nestgelegenheid — bij voorbeeld een holle boomstam — aanwezig is. Op de bodem van het hol dient men wat turfmoed of stukjes hout te deponeren. Erg mak en volgzaam — om het zo maar eens uit te drukken — wordt deze kaketoe zelden, maar is het een verzorger na eindeloos geduld tenslotte gelukt, dan heeft hij een bijzonder lieve en zachte vogel. De Inca's kunnen het gehele jaar in de volière blijven, maar er moet een tocht- en vochtvrij nachthok aanwezig zijn. De binten en dergelijke van het vogelverblijf kunnen niet van hout zijn, want dit is in no time versplinterd en ook het gaas moet van zeer stevige constructie wezen.

Volgens Rutgers' *Encyclopedie* moet het menu be-

staan uit een mengsel van gewoon witzaad, zonnepitten, hennep, haver en tarwe met wat apennoten en andere noten als regelmatige extra's. Groenvoer moet te allen tijde aanwezig zijn en een paar graszoden en wat oude boomstobben op de grond verschaffen de nodige bezigheid, die ze in goede conditie houdt. Ook dient men bij tijd en wijle in melk geweekte cake of oude broodkorsten te verstrekken met name in de tijd dat er jongen zijn. Van alle vruchten geven ze de voorkeur aan appels.

Goede praters zijn de Inca-kaketoes stellig niet, hoewel ze wel een paar woorden kunnen leren zeggen en wat toontjes naffluiten. Volgens Neunzig zijn er kruisingen tot stand gebracht met de witkuif en de kleine geelkuifkaketoe.

Beste Herman,

Het is al weer een enige tijd geleden, dat je m'n laatste brief kreeg. In die tijd hebben we het T.T.-seizoen gehad en dat bracht zo z'n beslommeringen mee, dat het schrijven er bij inschoot. Ik heb heel wat T.T.'s bezocht.

Op de Bondskampioen heb ik lang bij de kanariestammen staan kijken. Dat was iets fantastisch. De grote gelijkheid, die bij veel stammen vast te stellen viel, is toch wel iets bijzonders. Als je dan naderhand bij de enkelingen komt, kan je goed zien, dat vier vogels van één kleur met hetzelfde aantal punten, toch nog heel iets anders is als een stam. Jammer, dat er verhoudingsgewijs maar weinig van onze leden zijn, die al dit moois te zien krijgen.

Over die stammen moeten we het later nog eens hebben. Dan zal je mij in de lijnenteelt moeten inwijden. Voorlopig ben ik daar nog niet aan toe. Eerst moet ik een goed uitgangspunt hebben. Daarvoor gaan we dit seizoen weer aan het werk. Het vorige seizoen heeft door allerlei oorzaken nogal wat teleurstellingen opgeleverd. Dat heb ik dan wel met vele anderen gemeen, maar zoiets is een schrale troost.

Elk jaar hoor je het opnieuw; Kwekers die jaar in jaar uit goede resultaten hebben en anderen, die voor de zoveelste maal weer pech hadden, terwijl ze nog wel zulk goed kweekmateriaal hadden van die en die succesvolle kweker.

Ik herinner mij nog iets uit de tijd, dat ik net met vogels begon. Eerst moest het kooien-materiaal in orde. Toen dat klaar was, had het zoveel gekost, dat het geld dat ik voor vogels bestemd had, er grotendeels bij opgegaan was.

Van het restant heb ik toen vier bonte poppen gekocht met twee bonte mannen. Die had ik voor een koopje. Het resultaat was geweldig. Toen alle poppen drie maal gebroed hadden, zaten er 49 jongen op de prikken, waarvan 33 mannen. Dat kwam prima uit, want de eerste de beste opkoper was mijn man en ik had het geld om 2 paar gordelgrasvinken en 2 paar binsenastrilden te kopen, waarop ik mijn zinnen gezet had. En nog enige paartjes Jap. Meeuwen. Gemiddeid vier jongen per nest. Zo'n broedresultaat is om te zoemen. Als beginner denk je dan, dat niets kan mislukken, maar dat leer je dan later wel anders.

Ik heb er in ieder geval de les uitgetrokken, dat de broedkooien nooit schoon genoeg kunnen zijn. Maar er moeten meer voorwaarden zijn om tot goede resultaten te komen.

Onder de succesvolle kwekers, maar ook door de pechachtervolger vind je vroegbroeders en laat-

broeders. Terwijl ik dit schrijf (half febr.) zijn er, die de eerste jongen al op stok hebben, anderen willen nog een maand wachten, voor ze beginnen. De één geeft de voorkeur aan één man op 2 à 3 poppen en een ander zweert bij vast gekoppelde paren.

Je kunt de eieren laten liggen of ze eerst vervangen door kunstetjes tot het legsel compleet is. Je kunt werken met kunstlicht of alleen daglicht. Het opfokvoer zelf maken of klaar in de winkel kopen. Speciaal opfokvoer of een kracht- en opfokvoer.

Het gekochte voer zo gebruiken of er nog allerlei eigen vindingen aan toevoegen. Twee of drie keer broeden. Als je naar de kwekers luistert, zijn er nog veel meer mogelijkheden. Maar al die mogelijkheden in alle denkbare combinaties leiden bij de ene kweker naar succes en bij de andere tot mislukkingen aan de lopende band.

Natuurlijk kan er wat geluk bij komen en je kunt eens pech hebben, maar ik geloof niet aan geluk of pech jaar in jaar uit. Er moeten andere factoren een rol spelen.

Het is over die factoren, dat je me eens wat uit de doeken moet doen.

Tot de volgende keer dan maar weer,

Leo.

Beste Leo,

Ook deze keer zal ik proberen je vragen te voorzien van een passend antwoord. De conclusie die je zelf al getrokken hebt dat, wat bij de ene kweker wel lukt en leidt tot resultaten, lukt bij een andere geheel niet. En toch passen beide liefhebbers dezelfde methode toe, huisvesting, voeding etc. Bezitten vogels van dezelfde afstamming en toch wil het maar niet lukken. Voor de een kan men het geluk noemen en voor de andere pech. Dit kan wel eens zo zijn, persoonlijk geloof ik

daar niet geheel in. Mijns inziens ontbreekt het veel liefhebbers aan observatievermogen. En een niet te onderschatten factor die we — geduld noemen. Meestal is het zo, vandaag in de broedkooi en morgen het eerste ei. Dit is natuurlijk wel sterk overdreven, maar je begrijpt de strekking. Over het wel en wee in de broedkooi zijn al honderden artikelen geschreven, steeds handelen zij over dezelfde onderwerpen, onbevuchte eieren, dood in dop, poppen die niet voeren enz. Allerlei raadgevingen worden ten beste gegeven soms met succes, met minder of helemaal geen succes. Het is goed dat men van tijd tot tijd dergelijke artikelen publiceert, voor de oudere liefhebbers is het geen nieuws; de jonge liefhebbers kunnen er dikwijls wat van leren. Ondanks alle raadgevingen en aan de praktijk getoetste ervaringen, blijven er problemen waar we ronduit gezegd géén antwoord op weten.

Waarmee wij te maken hebben zijn allemaal kleurkanaries, maar zij hebben geenszins allen hetzelfde karakter, als ik hun gedragingen zo noemen mag.

De gedragingen in de broedkooi is bij elke vogel absoluut niet eender. Door elke pop, en zij draagt toch het meeste bij tot het al of niet slagen van de broederij, over een kam te scheren kan al leiden tot mislukking. Neem nu alleen de nestbouw eens. De ene pop bouwt een mooi diep kommetje, keurig in het midden van het nestbakje. Er zijn er die draaien het nestkommetje tegen de rand van het bakje aan, weer een andere pop bouwt haar nest zodanig dat zij geheel verscholen zit bij het broeden.

Belangrijk is het dan ook, dat we nestmateriaal gebruiken wat goed buigzaam is, dun gedroogd gras, mos, uitgeplozen sisaltouw ec. De pop kan dan zelf haar nest bouwen zoals zij dit wil.

Bij het toepassen van wisselbroed, een man te gebruiken voor meerdere poppen, laten de meeste liefhebbers de man bij de pop als het nest gereed is. Een rijpe pop laat zich meestal direct treden. Er zijn poppen die bij het zien van de man onmiddellijk in hun nest gaan zitten draaien en lokken. Dit heeft als gevolg dat de man de pop op het nest wil treden, wat praktisch nooit lukt. Grote kans op onbevuchte eieren. We doen er goed aan, dat we bij een dergelijke pop het nestbakje verwijderen als de man wordt toegelaten. Het komt meerdere malen voor, dat de pop niets van de man wil weten die wij voor haar bestemd hebben. Met als gevolg vechtpartijen, zodat er van een paring niets terecht komt. Meestal wil het wel lukken als we 's avonds de man bij zo'n furie plaatsen en 's ochtends weer verwijderen. Dit kunnen we enkele avonden herhalen totdat het eerste ei gelegd is. Sommige liefhebbers nemen het zekere voor het onzekere en laten de man bij de pop totdat het derde ei is gelegd.

Het is aanbevelenswaardig om minstens een maand voordat het broedseizoen een aanvang neemt, de mannen van de poppen te scheiden.

Blijven de mannen en poppen te lang bij elkaar in

de volière, dan is de kans groot dat er poppen zijn die zich hechten aan een bepaalde man. In de broedkooi willen ze van geen huwelijk weten met een andere man. De liefhebber is al te snel geneigd om zo'n pop als waardeloos te bestemmen. Zelf heb ik eens de proef op de som genomen. Een o.roodagaatpop kreeg ik onder geen enkele voorwaarde gepaard met de echtgenoot die ik voor haar bestemd had.

Ten einde raad, liet ik één voor één de mannen in mijn broedkamer rondvliegen. En ja hoor, een blauwe man (nr. 17) ging tegen haar kooi aanhangen en mevrouw ging door haar knieën. Je begrijpt wel, bevuchte eieren, en jongen. De koppeling kweektechnisch gezien, radicaal verkeerd.

Meerdere voorbeelden zou ik nog kunnen geven. Deze geef ik, om je er attent op te maken als er even tijd voor is, de gedragingen van de vogels goed te observeren. Ik weet wel er zijn poppen, daar kun je mee lezen en schrijven. Naar mijn mening vormen zij de minderheid en kunnen we ze wel tot de uitzonderingen rekenen.

Wisselbroed of parenbroed?

Zelf pas ik wisselbroed toe, een man die ik bij twee of drie poppen gebruik. Passen we parenbroed toe, dan is het toch opietten, want er zijn mannen die de pop lastig vallen op het nest. Of als de pop jongen heeft, en zij laat zich door de man voeren waardoor zij vergeet de jongen van voedsel te voorzien. In zulke gevallen is het verstandig om de man te verwijderen.

Dikwijls komt het voor dat bij parenbroed, het tweede legsel onbevucht is. De oorzaak is te vinden, doordat de man die ijverig mee helpt de jongen te voeren, geen aandacht heeft voor de pop. Dit is te ondervangen, zodra de jongen op de rand van het nest gaan komen, ongeveer met zeventien, achttien dagen, door de man dan te verwijderen. 's Avonds kan men de man even bij de pop laten, veelal volgt dan onmiddellijk de paring.

We dienen er ook rekening mee te houden dat de poppen die gepaard broedden, eerder broedrijp zijn als de poppen die alleen hun jongen groot moeten brengen. Dus ook een factor die we niet uit het oog moeten verliezen.

Eieren laten liggen of verwijderen?

Om gelijktijdig uitkomen der jongen te bevorderen, is het beter om de eitjes te rapen. Je weet tussen 7 en 7.30 uur legt de pop haar eieren.

Wissel

De

Daar hoeven we heus niet op te gaan staan wachten. Je kunt gerust tussen de middag de eieren verwijderen. Dit heeft echt geen nadelige gevolgen.

Laat men de eieren liggen, dan zal bij een legsel van 5, het laatste ei twee dagen later uitkomen als de eerste drie eieren. Een verschil van een dag kunnen de meeste poppen wel aan, wordt het twee dagen dan heeft het laatstgeboren jong weinig kans om genoeg voedsel te ontvangen. Het wordt verdrongen door zijn nestgenoten die al wat groter zijn.

De meeste liefhebbers rapen de eerste drie eieren. Op de avond nadat het derde ei is gelegd, worden de eitjes teruggelegd in het nest.

Er zijn wel kwekers die pas op de avond nadat het vierde ei is gelegd, de eieren teruggeven. Dit heeft als voordeel als de pop, een vijfde ei legt, dat alle jongen ongeveer gelijk uitkomen. De kleur van het laatste ei van een legsel wijkt af van de eerder gelegde eieren. Je kunt dus altijd zien welk ei het laatst is geproduceerd.

Kunstlicht of daglicht?

Als men vroeg wil gaan broeden, dan zal men gebruik moeten maken van kunstlicht.

Zelf ben ik daar geen voorstander van geweest. Dit heb ik evenwel laten varen omreden, dat men dan in de mooie maanden aan huis gebonden is. Gaat men laat broeden, dan zit men juist in de maanden juni en juli aan tijd gebonden. Is men dan met vrouw en kinderen op stap, dan kan het een precair probleem zijn om te zeggen: we moeten opstappen want ik moet mijn vogels nog voeren.

Begin je ongeveer eind maart een aanvang te maken met de broederij, dan ben je toch minstens tot eind juli er mee bezig. Veel liefhebbers zijn er toe overgegaan om eind januari begin februari reeds te beginnen. Voornamelijk is daarbij, dat de vogels de leeftijd hebben. En daar ontbreekt het nog wel eens aan. Een pop die ingezet wordt in januari en geboren is in juni geeft al grote kans op mislukkingen. Onbevuchte eieren, wel bevruchte eieren, doch slecht voerende poppen. De dieren zijn dan nog niet volgroeid, hun onvolwassenheid wrekt zich. Wil de liefhebber vroeg beginnen, dan ook zorgen dat de jonge poppen die hij gebruikt minstens in april zijn geboren.

Natuurlijk zijn er soms uitzonderingen, maar regel is het heus niet.

Gaat men verlichten, dit is absoluut een voorwaarde als men vroeg begint, dan zorgen dat dit geleidelijk en met regelmaat gebeurt.

Veel leden onzer afdeling zijn vroegbroeders. Eind december beginnen zij met verwarming, geleidelijk opvoeren van 10°C tot 15°C. Tussen deze twee temperaturen neemt men een periode van een à twee weken. Zijn er eenmaal jongen dan wordt de temperatuur opgevoerd tot ongeveer 20 à 22°C.

Half december reeds beginnen zij met verlichting, te beginnen om 8.30 uur, elke week verspringt

dit een half uur totdat men licht heeft van 5.30 uur 's ochtends en 's avonds tot 20.30 uur. Hierbij maakt een ieder gebruik van een tijdschakelklok. 's Avonds moet er gezorgd worden dat er overgang is van grootlicht naar schemerlicht, zo dat de poppen hun nest kunnen vinden. Op velerlei manieren wordt dit schemerlicht toegepast. Van constant laten branden van een 5 Watt lampje, fietslampjes met gebruik van transformator, tot tijd klokken met z.g. schemerverlichting.

Het voordeel van dit vroeger broeden is, dat eind mei begin juni de kweek achter de rug is. Het nadeel is echter, de niet geringe kosten van verlichting en verwarming.

Ondanks dat ik zelf deze methode ook toepas, blijf ik prefereren dan pas te gaan broeden als de dagen lang genoeg zijn en de zon meer kracht gaat krijgen.

Er is geen teerder punt bij de liefhebbers als het medium — opfokvoer—. Leg je oor maar eens te luisteren, duizend en een recepten krijg je in de loop van het seizoen te horen.

Een nogal vastgeroest begrip is de mening: tijdens het broedseizoen niet veranderen van kracht- en opfokvoer. Niets is minder waar, juist variatie in de voeding brengen is, naar mijn mening, succesvol.

Zo gebruik ik zelf een kant en klaar kracht- en opfokvoer, maar zal dit toch steeds variabel maken. Steeds wordt er een gekookt ei aan toegevoegd, niet veel, een ei voor ongeveer 15 poppen. Het aanmaken van dit voer, kan men dan eens met water, melk, sinaasappel, wortelen, gekiemd zaad etc. doen. Het is dan heus niet nodig om allerlei vitaminedruppels toe te voegen. Al te vaak wordt vergeten dat men geneigd is om te veel van het goede te gebruiken.

Als je zelf het opfokvoer maakt dan kan men, strikt houden aan de dosering zoals op de verpakking vermeld, vitaminen toevoegen.

Bij een kant en klaarproduct is dit heus niet nodig, vitaminen is hier al aan toegevoegd. Daarbij bevatten melk, sinaasappel, groenvoer ruimschoots vitaminen die nodig zijn voor de opfok. Belangrijk is wel, dat de verpakte kracht en opfokvoerders vers zijn. Voeders die maandenlang op de winkelplank liggen, hebben meestal veel verloren van hun waarde als vitaminebron.

Dit wil ik hier nog even naar voren brengen, het kan nodig zijn dat ondanks onze goede zorgen de vogels niet de conditie bezitten die wij wensen. En dan kan het nodig zijn dat we hun vitaminen, sporenelementen toedienen.

Hier laten we het weer bij, veel succes gewenst,

Herman.

De Harzer Zangkanarie

M. van Woezik

Ussel

Wat zijn fluiten? Deze vraag werd mij op 27 januari 1935 voorgelegd om schriftelijk te beantwoorden, tijdens een examen voor keurmeester. Eerlijk gezegd vond ik toen deze vraag de moeilijkste van alle vragen, die mij op dat examen werden gesteld; temeer daar werd verlangd, dat de vragen kort maar duidelijk beantwoord moesten worden. Ik heb bedoelde vragen dan ook enige tijd terzijde gelegd om tijd te winnen voor een goed antwoord. Eindelijk vond ik de formulering in het volgende antwoord: fluiten zijn langgerekte op zich zelf staande toongrepen. Heel simpel en de commissie vond het antwoord zeer bevredigend.

Ook nu nog, zou een examencommissie tevreden zijn met hetzelfde antwoord op de hierboven gestelde vraag.

De structuur van goede fluiten is heel eenvoudig nl. één medeklinker, met daarachter één klinker. Met de elementen genoemd in het hiervoor omschreven antwoord, zouden wij alle hoedanigheden van fluiten hebben vermeld, ware het niet, dat er nog vele factoren zijn, die de waarde van de fluiten kunnen beïnvloeden. Het komt sporadisch voor dat een kanarie geen fluiten zingt, maar het komt veelvuldig voor, dat een kanarie slechte fluiten zingt, die afbreuk doen aan het klankbeeld van het gehele lied.

Goede fluiten vormen een mooie afwisseling in het harzerlied. Tussen de andere toeren door vormen de fluiten echt een apart toonstuk en ook als sluitstuk van de holklingeel of de schokkel dragen goede fluiten bij aan een mooi klankbeeld. Fluiten dienen echter met mate in het lied voor te komen, in tegenstelling tot andere toeren, die juist door hun lengte het klankbeeld kunnen verhogen. Een teveel aan fluiten, ook al zijn ze goed, benadelen het klankbeeld, omdat zij hun taak, nl. een afwisseling, voorbij schieten. Er zijn maar weinig toeren in het harzerlied waar zoveel mis-

vormingen in structuur en in klinkers en medeklinkers voorkomen als in fluiten.

Fluiten kunnen in alle toonhoogten gezongen worden. Met grondtonen in de hoogste i, tot de diepste oe, met daartussen de grondtonen o, u, au, uu, a, e, éé, eu, ioe, iau en io.

Deze grondtonen kunnen bovendien nog te lang zijn en te kort zijn. Ook het ritme van de opeenvolgende toongrepen kan te traag en te snel zijn. Een te traag ritme komt minder voor dan een te snel ritme.

Fluiten met een te traag ritme, meestal gepaard aan een te lange grondtoon, noemt men getrokken fluiten en fluiten met een te snel ritme noemen wij loop fluiten.

De beste grondtonen van fluiten zijn de oe, de o en in wat mindere mate de u. De grondtonen a, au, ieo en iau, kunnen soms, evenredig aan hun klank, nog als voldoende fluiten worden beschouwd; terwijl de grondtonen i, e, éé en eu, tot de hoge of foutieve fluiten moeten worden gerekend.

Vooraf de grondtoon e, éé en eu, zijn gevaarlijke fluiten, die meestal een neuzig accent vertonen. Ook de medeklinkers spelen bij fluiten een grote rol in hun welluidendheid of omgekeerd in hun wanklank.

De medeklinker d, zacht uitgesproken, geeft aan de goede fluit een weke, zachte klank.

De /

De medeklinker t kan nog goed zijn, als deze niet te sterk wordt uitgesproken. De medeklinkers ts of tz zijn wel de slechtste en gaan meestal aan foutieve grondtonen vooraf.

Bij fluiten is het vooral het klankgehalte dat doorslaggevend is. Vaak hoorde ik zeer diepe fluiten, die het goede klankgehalte misten en daardoor niet hoog konden worden gewaardeerd. Een minder diepe fluit, die helder van klank is, kan meer indruk maken en is ook te prefereren boven een diepe, die minder helder is.

Zeer goede fluiten klinken als do-do-do of doe-doe-doe. Goede fluiten horen we meestal in de grondtoon u, met de medeklinker d.

Goede en zeer goede fluiten hebben het langzaamste ritme van alle toeren in het harzerlied en hebben een grote onderbreking tussen de toongrepen.

Het tempo van goede fluiten moet matig langzaam zijn om de volle klank op de grondtoon te kunnen ontwikkelen. Bij te snelle fluiten wordt de grondtoon door de medeklinker verdrongen, hetgeen nadelig is voor het klankgehalte.

Indien fluiten met de grondtoon e, éé of eu bovendien nog worden voorafgegaan met de medeklinkers s, st, ts, of tz, dan hebben wij te doen met zeer gevaarlijke en wanklank veroorzakende fluiten. Zij klinken als tsi, tzi, tzee, tsé, tsau enz. en iedereen zal het met mij eens zijn, dat zulke toonstukken in een beschaafd harzerlied niet thuis horen.

Worden bij goede fluiten de toonlagen afgewisseld, men noemt dat vallen of stijgen, in dezelfde toer, dan mag de toer langer aangehouden worden, dan bij fluiten die in dezelfde toonhoogte gebracht worden. Een juiste grens is moeilijk te trekken, omdat het klankgehalte van de toer ook meespreekt. De maat is ongeveer 3 à 4 fluiten op eenzelfde toonhoogte en ten hoogste 7 bij vallen of stijgen in dezelfde toer.

Hoge en de hiervoor genoemde slechte fluiten worden zeer gemakkelijk door jonge zangers overgenomen en zijn derhalve gevaarlijk in een stam. Het is opmerkelijk, dat stammen met zeer diepe organen, soms heel hoge en scherpe fluiten kunnen uitstoten, zeer tot nadeel van hun klankbeeld. Selectie en voorzang zijn de middelen, die kunnen worden aangewend om dit euvel te voorkomen. Uit het voorgaande moge blijken, dat de stamkweker veel aandacht moet besteden aan de fluiten in zijn stamlied. Behoudens hun eigen waarde kunnen de fluiten de waarde van het klankbeeld in grote mate beïnvloeden.

Voldoende fluiten geve men 1 of 2 punten.

Goede fluiten 3 of 4 punten.

Zeer goede fluiten worden beloond met 5 of 6 punten.

□

J. RUMP (LIBERIA)

vogelvangst in afrika

Daar zelden of nooit in uw blad geschreven wordt over het vangen van vogels, wilde ik hierover graag eens wat schrijven.

Het vangen van vogels kost over het algemeen veel tijd en geduld. Het belangrijkste punt is hier m.i. „het bespieden van de vogel". Men kan haast wel zeggen dat dan de rest eigenlijk vanzelf moet gaan en verder geen problemen meer mag opleveren.

In de regel heeft men gidsen nodig, wil men één speciale vogelsoort vangen. Men informeert bij de inboorlingen (als men ze zo nog mag noemen) aan de hand van tekeningen of foto's, of ze die bepaalde vogel kennen.

Meestal zijn de meningen erg verdeeld over welke vogel dat nu wel is, maar na een eindeloze discussie stapt één van de negers naar voren en zegt dat hij de plaats zal wijzen, waar de vogel zich ophoudt; dat is dan vaak de roestplaats, hetgeen precies is wat men zoekt.

Dan begint pas het eigenlijke werk van de „vogelvanger". Men blijft de hele dag, soms dagen of weken de vogels bespieden in al hun gedragingen. Men bespiedt net zo lang, tot men precies weet waar de vogel roest en vanuit welke richting ze komen naar hun slaappleatsen, waar ze plegen te eten en te drinken, indien mogelijk, aangezien vooral de laatste twee punten vaak erg wisselvallig kunnen zijn, zij het niet dat hier helemaal geen regelmaat is. Uiteindelijk besluit de vogelvanger zijn netten uit te zetten in de roestplaats. (Nu spreek ik over een roestplaats die bestaat uit struikgewas en opslag niet hoger dan 2.50 meter. Hierin vindt men in de regel oranje-kaakjes, napoleonnetjes, enkele druppel-astriden en vele wevers.)

Is de vogelvanger volkomen zeker van zijn zaak omtrent de vangplaats, dan kan hij bepalen welke vogelnetten hij moet gebruiken.

Heeft men te maken met vogels tot een lengte van ca. 20 cm—23 cm, dan kan men een 1" net gebruiken (1" net heeft mazen van $\pm 1.4 \text{ cm}^2$). De lengte van het net doet er niet zo erg veel toe, alhoewel men meestal de voorkeur geeft aan een lengte liggende tussen 6 en 12 mtr. De hoogte is gewoonlijk 2.10 mtr.

Heeft men bepaald welk net men zal gebruiken, dan volgt het kappen van „netwegen en loopwegen”, d.w.z. men laat wegen kappen ter breedte van ± 1.50 mtr., die loodrecht op elkaar staan. Alle netwegen staan loodrecht op de richting, waaruit de vogels tegen het vallen van de avond komen. De „loopwegen” liggen evenwijdig aan deze richting.

Om de vogels niet vroegtijdig te verschrikken, plaatst men vroeg in de middag reeds de netten. Nu kan men twee manieren volgen: Men kan afwachten of er vogels in de netten vliegen en ze zodra het donker is eruit halen, of: Men wacht tot een 60% van de vogels hun roestplek heeft opgezocht en jaagt dan de vogels op.

netlengte 4.50 mtr., hetgeen meer dan voldoende is, wil men het uit liefhebberij doen.

Het vogelvangen is iets enerverends, vol spanning speciaal wanneer men het gemunt heeft op één bepaalde soort. Ikzelf heb dit pasgeleden nog ervaren, toen ik na weken observeren het geluk had, drie zeldzame dwergganzen (*nettepus auritus/boddeart*) in een tijd van vier dagen te vangen.

Ook het kopen van vogels van de lokale bevolking heeft zijn teleurstellende momenten, doch geeft ook verrassingen. Op een dag werd ik geroepen, omdat iemand een vogel gevangen had, waar ik naar gevraagd had. Het was de Kaalkopkraai of Witnek *Picathartus*. Dit was ongeveer een half uur

Een beroepsvogelvangster zal altijd dit laatste doen, daar er dan, afhankelijk van de hoeveelheid lengte van netten, veel grotere aantallen gevangen worden.

Bij bepaalde vogelsoorten is dit echter niet mogelijk, daar deze zeer verspreid, soms maar in groepjes van 4—5, voorkomen (druppel-astrilde in Liberia). Men volgt in zo'n geval het systeem om de netten constant uit te laten staan, op een plaats waar die vogels vermoedelijk kunnen voorkomen en dan regelmatig de netten te controleren. Men vangt dan meestal 's nachts nog enkele vliegende honden of een uil. Ikzelf houd hier niet van, daar deze vliegende honden de netten soms zwaar kunnen beschadigen.

Voor het vangen van honingzuigers gebruikt men eveneens 1" netten. Dit net plaatst men dan bij een bloeiende struik, waar ze regelmatig komen drinken, en jaagt de vogeltjes dan op. Ik heb op deze manier in een morgen meerdere malen meer dan 10 vogels gevangen, nethoogte 2.10 mtr. en

rijden met de auto naar die plaats. Toen ik daar aankam bleek de vogel net verkocht te zijn aan een konkurrent dieren- en vogelvangster.

Op een andere keer werd ik verrast door een klein negerjongetje, die mij voor het luttele bedrag van 50 ƒ een Witwang *Toraco* aanbood.

NIEUW ZEELAND-PARKIETEN GEKWEKT

In Zwitserland is het gelukt om Nieuw Zeeland parkieten te kweken. Deze zeldzame en zeer kostbare vogels zijn maar bij een klein aantal vogelliefhebbers te vinden. Aan het eind van de vorige eeuw werden deze parkieten veel ingevoerd, maar omdat ze in hun geboorteland steeds zeldzamer werden, zijn er tientallen jaren praktisch geen vogels ingevoerd. De laatste jaren worden ze af en toe weer aangeboden.

De eieren kwamen na een broedtijd van 21 dagen uit. De jongen werden 4 weken lang alleen door de pop gevoerd, in de vijfde week nam de man ook deel aan het voeren.

Ussel

De

DE GROTE TEXTORWEVER

door Robin L. Restall

Toen ik pas met de vogelliefhebberij begon, was een van de eerste vogels die ik aanschafte een grote Textorwever. Daar ik nog geen ervaring had en niets over deze vogel wist, plaatste ik hem in een voliëre bij kanaries en kleine tropen.

Hij heeft ruim een jaar in deze voliëre doorgebracht zonder dat ik ooit gemerkt heb dat hij de andere kleine vogels lastig viel. Toen ik dan ook later in verschillende boeken las dat Textorwevers niet met kleine vogels samengehouden kunnen worden, was ik wel verwonderd. Wellicht had ik een erg vreedzaam exemplaar, maar het kan ook zijn dat de verschillende auteurs afgaan op de grootte en de forse snavel van de vogels, maar zelf geen ervaring hiermede hebben opgedaan.

Wil men geen risico lopen, dan kunnen grote Textorwevers beter met wat grotere vogels of met graskarkieten worden samengehouden.

Evenals andere wevers hebben Textorwevers een rustkleed en een prachtkleed, maar vooral bij oudere exemplaren komt het wel voor dat ze zeer lang in prachtkleed blijven. Een neef van mij had gedurende 3 jaar een Textorwever, die al die tijd het prachtkleed heeft gedragen.

In rustkleed mist de man de zwarte kopkleur en het bruin in de nek.

In Afrika houden deze vogels zich vooral op in vochtige gebieden en het nest maken ze vaak aan een tak die boven het water hangt.

Volgens Bannerman leven ze van Senegal tot Kameroen vaak in de nabijheid van dorpen. Als men wevers tot broeden wil krijgen, moet de voliëre beplant zijn met planten welke brede, lange bladeren hebben en met hoog gras, zoals pampa-gras. Verder kan als nestmateriaal dan nog worden gegeven lange grashalmen, raffia en sisaltouw. In een grote beplante voliëre doet een collectie wevers het bijzonder goed en de vogels zijn de hele dag druk in de weer, zodat het een levendig geheel is, dat in de broedtijd opgekleurd wordt door de prachtige kleuren van de mannen. De nesten worden vooral door de mannen gevlochten en de poppen slepen het materiaal aan en helpen soms ook wel mee aan de nestbouw. Vroeger zijn met de grote Textorwever wel broedresultaten behaald, o.a. reeds 60 jaar geleden in de dierentuin van Londen, maar de laatste tientallen jaren zijn mij geen broedresultaten meer bekend.

Als voedsel krijgen Textorwevers millet, witzaad, paddy, gebroken haver, onkruidzaden — vooral graszaden — trosgierst en regelmatig een paar meelwormen of ander levend voer.

Grote Textorwevers zijn sterke vogels, die gemakkelijk acclimatiseren en zomer en winter in de buitenvoliëre kunnen blijven, als er maar een droog en tochtvrij nachthok aanwezig is.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

LEZINGEN DOOR S. J. HOUTENBOS

Onze medewerker, de heer S. J. Houtenbos, is bereid om voor afdelingen van onze bond diavonden te verzorgen. De afdeling behoeft alleen de reiskosten te vergoeden. Apparatuur brengt de heer Houtenbos mee.

Voor het kleine bedrag van de reiskosten heeft men dus een geheel verzorgde avond over een van de volgende onderwerpen:

Van eicel tot dier
Gevleugelde mannequins
Duinen
Vaarwel Nieuw Guinea

Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot de heer S. J. Houtenbos, Nieuwlandersingel 14, Alkmaar.

● SPECIALE AANBIEDING ●

**EEN COMPLETE (OUDE)
JAARGANG VAN VOGELREVUE
MET BAND VOOR :**

f. 12,50

In beperkt aantal zijn de verschenen nummers nog verkrijgbaar à f 0,90 per stuk.

Verzamelband met naaldmechaniek, waar elk nummer door u zelf kan worden opgeborgen, zonder bindkosten à f 3, —.

Bestelling kan geschieden door vooruitbetaling, met vermelding van het verlangde, op postgiro 190444 ten name van Drukkerij Steens NV, postbus 59, Schiedam

Afgevoerd wegens contributieschuld

A. Welling, Kampstraat 38, Groessen
D. van den Berg, Vaartkade 11, Leiden
N. Bosman, Rijnsburgerweg 39, Leiden
Th. van de Zwet, Willem de Zwijgerlaan 199, Leiden
C. van Egmond, Narremeerstraat 52, Warmond
W. H. Janssen, Haagweg 186, Rijswijk (Z.-H.)
Dhr. Cronka, Roelofzijde 4, Rhenen

Volgeboekte keurmeester

P. Ramakers, Zeelsterstraat 242, Eindhoven.

In Memoriam

Dhr. L. Smolders jr.
Dhr. M. Stolk
Dhr. J. Pison
Dhr. D. Yntema
Dhr. W. Kamphuis
Dhr. H. Bergsma
Dhr. J. M. Bross
Dhr. J. C. Vermeer

in leven lid van de afd.

Zutphen
Nieuwendijk
Leiden
Noordbergum
Deventer
Marum
Heesch
Nijmegen

VRAGEN OVER ?

Grasparkieten aan:

H. C. Müller, Lijsterbeslaan 88 te Rotterdam-12.

Bastaarden en Grote parkieten

H. G. v. Oorschot, Pastoriedijk 386², Pernis.

Tropische vogels

G. v.d. Watering, Theresiastraat 25, Roosendaal.

Zebravinken en Jap. Meeuwen

N. Oomkens, Heidehoflaan 12, Barchem (Gld.)

Kleurkanaries

H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam.

Waterslager en Harzerkanaries

M. van Woezik, Regentessenlaan 378, Den Haag.

Vionate

voor kerngezonde vogels

Als vogelliefhebber streeft U er naar om Uw vogels datgene te geven dat zij nodig hebben, niet alleen om in leven te blijven, maar vooral ook om ze in goede conditie te houden. Wij geloven dan ook graag dat Uw vogels voldoende te eten krijgen, maar de vraag is of Uw voer wel datgene bevat dat Uw vogels nodig hebben voor een top-conditie. Het antwoord op deze belangrijke vraag willen wij trachten te geven.

HET GAAT NIET OM GROTE HOEVEELHEDEN, MAAR OM EVENWICHT

Een juiste voeding bevat eiwitten, vetten, koolhydraten, vitaminen en mineralen. Wanneer vitaminen en mineralen in het voer zouden ontbreken, dan zouden Uw vogels al gauw het leven laten. Nu is het echter zo dat die broodnodige vitaminen en mineralen wel in de zaden en granen aanwezig zijn, enerzijds meestal juist voldoende om de vogels in leven te houden, anderzijds echter in veel te kleine hoeveelheden om ze in goede conditie te houden. Daar komt nog bij dat de zaden, tijdens de opslag veel van de waardevolle vitaminen verliezen, bovendien kan het gewas op een mineraal-arme bodem gegroeid zijn.

GEBREK AAN VITAMINEN EN MINERALEN KAN FUNEST ZIJN

Al geeft U Uw vogels nog zo veel te eten, als de verhoudingen van de hierboven genoemde componenten niet juist zijn, dan moet er iets misgaan. Hoe U zeker kunt zijn van een goed evenwicht in Uw voedersamenstelling? Dat hebben de voedingsdeskundigen van SQUIBB voor U uitgekend. Hier is het antwoord:

VIONATE-COMPLEET

WIE IS SQUIBB EN WAT IS VIONATE?

E. R. SQUIBB and Sons — New York — is een van de meest vooraanstaande farmaceutische bedrijven in Amerika, o.a. gespecialiseerd in preparaten welke dienen ter bevordering van de gezondheid van dieren. De preparaten van

SQUIBB zijn wereldvermaard om hun goede kwaliteit en betrouwbaarheid. SQUIBB is een naam waarop U kunt vertrouwen.

„VIONATE” is een preparaat in poedervorm (niet alle vitaminen zijn in water oplosbaar) vol vitale bestanddelen. Het bevat 12 vitaminen en 9 mineralen in de WETENSCHAPPELIJK JUISTE VERHOUDINGEN, die alle hun eigen onmisbare rol spelen bij de groei, de kracht, het weerstandsvermogen en de algehele gezondheid van Uw vogels. „VIONATE” is het middel dat er voor zorgt dat U er helemaal zeker van kunt

zijn dát Uw vogels niets, maar dan ook niets te kort komen.

„VIONATE” waakt over de gezondheid van Uw kostbare vogels.

DE BETEKENIS VAN DE GEGARANDEERDE ANALYSE

Op het etiket van elke verpakking van „VIONATE” staat exact aangegeven in welke verhoudingen bovenvermelde ingrediënten in „VIONATE” aanwezig zijn. De „gegarandeerde analyse” is Uw waarborg dat U ook inderdaad krijgt waar U voor betaalt!

VITAMINE-ZEKERHEID MET „VIONATE”-COMPLEET

Verkrijgbaar in elke goede speciaalzaak

Alleenverkoop voor de Benelux:

Firma J. Rustwat
Exercitiestraat 6
Rotterdam - Telefoon 010 - 11 38 00

WIMOFOK TOP 55

Het opfokvoer met een extra toevoeging van de essentiële aminozuren, lysine en methionine. Het opfokvoer, dat de jonge vogels de kans geeft hun erfelijke aanleg wat grootte en vorm betreft volledig te benutten.

WIMOFOK TOP 55 ROOD

en

WIMOKRACHT ROOD

Het voer voor alle rood factorige vogels met zuivere canthaxantine

DE WITTE MOLEN N.V.

MEEUWEN (N.BR.) - TELEFOON 04165-210-245

AVIMEX

Sprekende tamme Papegaaien, jonge tamme Ara's, Lories, Agapornis Tarants's, Prulmekop parkieten, Kitta's, Bulbuls, Wielewalen, Valken en Uilen uit Azië, Witborst Ralletjes, Mex. Nonpareils, Dwergpapegaaien, Parkieten, Kanaries, Indigovinken, Mex. Sijjes en vele andere soorten vogels in voorraad.

Mooie tamme Aapjes, Marmotjes, Hamsters, enz.

Tamme Dwerg Eekhoortjes, zeer lief voor iedereen, eenvoudige verzorging en huisvesting. Vraag onze speciale folder hierover, welke u dan gratis wordt toegezonden.

Jonge tamme Beo's, iets apart! Zitten op hand of schouder, betere zijn er niet, bekend om hun spreektalent! Slechts korte tijd verkrijgbaar.

Terrariumdieren! o.a. Hagedissen, Kikkers, Slangen, Schildpadden, Leguanen, Agama's, Salamanders, enz. Tevens terrariums, voeders en boeken voor deze interessante liefhebberij.

Verzending door het gehele land. Geopend elke dag van 9-6. Zondags gesloten. Telefoon (020) 23 93 87.

Fa. AVIMEX, Import-Export, Violettenstraat 8 (bij de Westerstraat), Amsterdam-C.

PHÄNOSAN

Phänosan is een aminozurenpreparaat, aminozuren zijn bouwstenen van eiwitten. Tekort aan eiwitten veroorzaakt gebreken van zeer uiteenlopende aard. Met **PHÄNOSAN-FORTE** kan men deze bestrijden. HET middel ter bestrijding van kruiers bij parkieten. Probaat middel voor kale of verenpikkende vogels. Voorkomt onbevuchte eieren. Beter broedresultaten met **Phänosan-forte**. Vraag Uw winkelier. Importeur voor de Benelux: Stultiens' Groot-handel Weert; verzorgt tevens verkoop in de provincies Limburg, Brabant, Zeeland. Verkoop in de overige provincies wordt verzorgd door

Handelsonderneming Rouppe v. d. Voort, Den Haag.

BEAPHAR NIEUWS

100 % zekerheid dat Uw vogels niet doodgaan kunnen wij U niet geven. Wel kunnen wij U met 100 % zekerheid garanderen dat er geen 2e middel is als BEA CORI bij boosaardige infecties van neus en keelslijmvliezen. BEA CORI in druppelvorm het nieuwste middel.

Dubbele werking van RODIKO met Canthaxanthine en Arginine voor de EXTRA RODE KLEUR.

DEX CI CO het enige onschadelijke ongedierte verdelgingsmiddel voor vogels.

BEAPHAR N.V. - RAALTE

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten
In huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Wanneer zijn uw vogels „vatbaar?”

Eigenlijk altijd. Maar het meest vatbaar is de vogel, wanneer zijn **natuurlijke weerstand** verminderd is. En dan komen al gauw de bekende problemen:

• onbevruichte eieren, geen levenskrachtige jongen • moeilijke, langdurige rui • slechte conditie na transport of verplaatsing • „groenvoer-bezwaren” • conditieteruggang door weers-omslag • reacties op entingen.

Zorg altijd voor een **natuurlijke** topconditie. Die kunt u bereiken met Dohyfral W.M. extra. Dit is een wetenschappelijk verantwoord vitaminen + sporenelementenpreparaat,

ontwikkeld door Philips-Duphar, wereld-vitaminenspecialisten. Handig verpakt, makkelijk te geven (door drinkwater!) - het produkt waarop u volledig kunt vertrouwen.

dohyfral W.M. extra voor siervogels

in de bekende rode verpakking

vitaminen + sporenelementen (**wateroplosbaar**)

produkt van N.V. Philips-Duphar

Inlichtingen: uw leverancier of „De Witte Molen”, Meeuwen N.Br.
(alleenverkoop voor Nederland)

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN

	GOOR	f	pat
Rode Kardinalen		20,-	pat
Ekstertjes		4,50	ppr
Muskastvinken		4,50	ppr
Witkopnonnen		6,-	ppr
Zwartkopnonnen		6,-	ppr
Japane Meeuwjes		5,-	ppr
Edelzangers		8,-	ppr
Napoleons		3,50	ppr
St. Helenafazantjes		15,-	ppr
Blauwgrijze Roodstaartjes		8,-	ppr
Abb. Geelbuik astrilde		12,50	ppr
Grijze Rijstvogels		6,-	ppr
Oranjeaakjes		6,-	ppr
Diamantvinken		45,-	ppr
Spitsstaart amadines		30,-	ppr
Gordelgrasvinken		30,-	ppr
Roodkopamadines		20,-	ppr
Diamantduifjes		20,-	ppr
Binzenastrilde		30,-	ppr
Graanaat astrilde		60,-	ppr
Mozambiquesijsjes		8,-	ppr
Grote Saffraan vinken		15,-	pat
Ind. Nonpareil		15,-	ppr
Bichenows		40,-	ppr
Masker amadines		70,-	ppr
Kanarie mannen v.a.		12,50	pat
China dwergkwartels		10,-	ppr
Witte kwartels		40,-	ppr
Grasparikieten		7,50	ppr
Lutino parkieten		9,-	ppr
Albino parkieten		9,-	ppr
Deensbonteparkieten		9,-	ppr
Muis parkieten		30,-	ppr
Halsband parkieten		18,-	ppr
Bourks parkieten		75,-	ppr
Roodrug parkieten		85,-	ppr
Valk parkieten		30,-	ppr
Agapornis Personata		47,50	ppr
Agapornis Fischeri		45,-	ppr
Ceres Astrilde		35,-	ppr
Rode Druppelastrilde		60,-	ppr
Roodkop Gould		90,-	ppr
Mex. Nonpareil		45,-	ppr
Blauwfazantjes		7,50	ppr
Blauwkopfazantjes		22,50	ppr
Blauw Bisschop		22,50	pat
Zebra-duifjes		22,50	ppr
Japane Nachtegaal		12,50	pat
Bandvinken		4,50	ppr
Tamme Papegaai		135,-	pat
Japane Kwartels		15,-	ppr
Aurora Astrilde		20,-	ppr
Angola Blauwfazantjes		15,-	ppr
Zilverdwergkwartels		40,-	ppr
Roodrug ekatertjes		15,-	ppr
Zuid-Afrikaanse Baardvogeltjes		25,-	ppr
Tamme Schamajjster		52,50	pat
Goudvoorhoofd Bladvogel		37,50	pat
Rode kroonvinken		15,-	pat
Regenboogvinken		20,-	pat
Geelstuit Edelzanger		10,-	pat
Geelnek Wide		20,-	ppr
Zwartmaskerduifjes		15,-	ppr
Groene kardinalen		32,50	pat
Zebra-duifjes		22,50	ppr
Rotsduifjes		22,50	ppr
Himalaya sijsjes		25,-	ppr
Lazulivinken		22,50	pat
Himalaya Putters		25,-	pat
Roodkulf Kardinalen		16,50	pat
Doodskop Nonnen		7,50	ppr
Goudmussen		6,-	ppr
Staalvinken		6,-	ppr
Tijgervinkjes		5,-	ppr
Groene Tijgervinken		25,-	ppr
Alario vinken		25,-	ppr
Melba Astrildes		40,-	ppr
Blauwe Honingzuiger		50,-	ppr
Middel Beo's		57,50	pat
Papegaai (niet tam)	vand	75,-	pat

's Maandags gesloten. 's Zondags van 9-2 u. geopend.
Verzendingen onder rembours.
Eerste Pinksterdag gesloten, tweede Pinksterdag tot 2 uur geopend.

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Amerik. elektrisch
kwartelbroed-
mach. voor ca.
18 eitjes.
met handleiding
f. 26.-
franko.

VAN WAARDHUIZEN

Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30637

Wij hebben regelmatig in voorraad: DUIZENDE TROPISCHE VOGELS

handtamme papegaaien
grote en kleine parkieten
diverse agaporniden
astrildes, amadines en kwartels.
Bezoekt ons bedrijf, geopend v. 10-19 u.
Maandags gesloten.

Handelaren en Ver. vraagt prijslijst!

Vogelhandel 't Holthoes ZUTPHENSEWEG - LOCHEM

Waarom zijn Versele-Laga's Universeel- korrels beter?

Omdat de merels, de lijsters, de Japane nachtegaalen en de Beo's er niet van plassen, geen slecht riekende uitwerpselen hebben, prachtig ruien en steeds in topconditie blijven.
De korrels zijn prima gevitamineerd en alles wat die vogels nodig hebben is in de korrels verwerkt. Daarbij komt nog dat de prijs zeer voordelig is, nl. f 1,65 per kg.

Een proef zal U overtuigen.

N.V. VERSELE-LAGA, ASTENE (BELGIE)

Importeurs:
VIC VAN HEESWIJK, Postbus 63 VEGHEL
Telefoon (04130) 40 59
NEVE & Zn, Zeedijk 4 WALSOORDEN

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark

Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan:
(verzending niet franco, verpakking / 1,—,
minimum orders / 15,—, levende aankomst
gegarandeerd).

SPECIALE AANBIEDING:

1e collectie:

1 p oranjeaakjes, 1 p blauwfazantjes, 1 p blauw-
grijze roodstaartjes, 1 p goudmussen, 1 p bandvinken, te-
zamen / 27,50

2e collectie:

1 p napoleonnetjes, 1 p bandvinken, 1 p muskaat-
vinken, 1 p zilverbekjes, 1 p 3 kleurennonnen, te-
zamen / 20,—

Man Kanarie / 15,— p st,	bij 5 stuks / 13,— p st
Pop Kanarie / 7,50 p st,	bij 10 stuks 6,50 p st
Rode Kardinalen / 20,— p st,	bij 5 stuks 17,— p st
Rode Kardinalen, poppen	30,— p st
Napoleonnetjes / 4,— p p;	bij 10 paar 3,50 p p
Zilverbekjes 3,50 p p,	bij 10 paar 3,— p p
Bandvinken 4,50 p p,	bij 10 paar 4,— p p
Ekstertjes 4,50 p p,	bij 10 paar 4,— p p
Vuurvinken 6,— p p,	bij 10 paar 5,30 p p
Blauwfazantjes 6,50 p p,	bij 10 paar 6,— p p
Oranjeaakjes 6,50 p p,	bij 10 paar 6,— p p
Goudbukjes 7,50 p p,	bij 10 paar 7,— p p
Mozambiquestijtes 8,— p p,	bij 10 paar 7,50 p p
Edelzangers 8,— p p,	bij 10 paar 7,50 p p
Blauwgrijze Roodstaartjes 8,— p p,	bij 10 paar 7,50 p p
Goudmussen	6,— p p
3 Kleurennonnen	6,50 p p
Brillenvogeltjes, zeer mooi	25,— p p
Staalvinken 6,— p p,	bij 10 paar 5,50 p p
Grote Gele Mexicaanse Kernbijters	25,— p st
Halsband Ammervinken	17,50 p st
Muskaatvinken 5,— p p,	bij 10 paar 4,— p p
Tiggervinken 5,— p p,	bij 10 paar 4,— p p
Indigovinken	15,— p st
Mexicaanse Veelkleurvinken	27,50 p st
Mexicaanse Nonpareils	22,50 p st
Grijze Rijstvogels 6,50 p p,	bij 10 paar 5,50 p p
Witte Rijstvogels	32,50 p p
Roodoor Bulbuls	16,50 p st
Kala Bulbuls	15,— p st
Roodkuif Kardinalen	17,50 p st
Mantelkardinalen	17,50 p st
Saffraanvinken	15,— p st
Purper Glanspreeuwen	18,— p st
Zuidamerikaanse Glanspreeuwen	15,— p st
Driekleur Glanspreeuwen	40,— p st
Geelnavel Perduifjes	30,— p p
Kleine Staalvlek Perduifjes	25,— p p
Carolinaduiven	70,— p p
Zwartmaskerduifjes	15,— p p
Afrikaanse Staalvlekdoifjes	30,— p p
Senegalduiven	30,— p p
Japanse Meeuwjes 8,— p p,	bij 10 paar 6,— p p
Zebravinken, wit 10,— p p,	bij 5 jaar 8,— p p
Zebravinken, grijs 7,— p p,	bij 10 paar 6,— p p
Zebravinken, bruin 8,— p p,	bij 10 paar 7,— p p
Zebravinken, masker	13,— p p
Zebravinken, zilvervleugel	14,— p p
Geelschouderwida's	20,— p st
Paradijswida's	wachtende
Blauwe Bisschoppen	35,— p st
Zwartkop Kernbijters	35,— p st
Halsbandparkieten 20,— p p,	bij 5 paar 18,— p p
Geelbonte Halsbandparkieten	250,— p p
Blauwfactorige Halsbandparkieten	prijs op aanvr.

St. Thomasparkieten	40,— p p
Rose Borstbaardparkieten	65,— p p
Agapornis Taranta	35,— p p
Agapornis Personata	55,— p p
Agapornis Roseicollis	35,— p p
Grasparkieten	8,50 p p
Deense bonte Lutino- en Albino parkieten	14,— p p
Violetparkieten	18,— p p
Regenboogparkieten	25,— p p
Geelmantellorries	300,— p p
Rode Lorries	prijs op aanvr.
Vrouwlorries	prijs op aanvr.
Purperneklorries	prijs op aanvr.
Forsterlorries	125,— p p
Pruimekopparkieten 40,— p p,	bij 5 paar 35,— p p
Derbyan Parkieten	350,— p p
Roodrugparkieten	120,— p p
Bourkoparkieten	120,— p p
Turquoise	prijs op aanvr.
Grote Patagonische Parkieten	350,— p p
Valkparkieten	45,— p p
Goudvoorhoofdparkieten	60,— p p
Blauwvleugelparkieten	35,— p p
Vuurvleugelparkieten	60,— p p
Geelvleugelparkieten	27,50 p p
Roodkopparkieten	80,— p p
Grote Alexander Parkieten	70,— p p
Nandaya Parkieten	65,— p p
Pracht Rosella's	prijs op aanvr.
Geelnavel Kitta's	85,— p st
Witkuifgaaien	40,— p st
Mexicaanse Langstaart Gaaien	200,— p st
Witwang Touraco's	200,— p st
Roodkuif Touraco's	250,— p st
Livingstone Touraco's	prijs op aanvr.
Dubbele Geelkop Amazones, Mexico	150,— p st
Roodkop Amazones, Mexico	135,— p st
Geelvoorhoofd Amazones	135,— p st
Grijze Roodstaart Papegaaien, tam,	150,— p st
met garantie op spreken bij 3 stuks	140 p st
Grijze Roodstaart Papegaaien, handtam,	180,— p st
met garantie op spreken	
Kleine Geelkuif Kakatoes	125,— p st
Molukken Kakatoes	prijs op aanvr.
Groenvleugel Ara's	225,— p st
Geelblauwe Ara's	225,— p st
Rode Geelvleugel Ara's	250,— p st
Grote Java Beo's, sprekend	250,— p st
Middelbeo's	70,— p st
Kleine Geelkop Beo's	35,— p st
Oevermayna's, Hertenmayna's	15,— p st
Geelkop Troupialen	18,— p st
Chinees Dwerkwartels	14,— p p
bij 5 paar	11,— p p
Chinees Dwerkwartels, bennen	11,— p st
Zilver Chinees Dwerkwartels	50,— p p
bij 5 paar	45,— p p
Rode Boskwartels 20,— p p,	bij 5 paar 18,— p p
Zwarte Francolines	75,— p p
Witte Chinese Regenkwartels	60,— p p
Diamantduiven 22,50 p p,	bij 5 paar 20,— p p
Australische Kuifduiven	75,— p p
Fairy Bluebirds	prijs op aanvr.
Spitsstaart Amadinen 35,— p p,	bij 5 paar 30,— p p
Gordelgrasvinken	40,— p p

VERDER AAN TE BIJEN :

Mooie kleine Capucijn Aapjes	150,— p st
Mooie kleine Eekhoorn Aapjes	95,— p st
Kleine groene Meerkatten	130,— p st
Kleine Rhesus Aapjes	175,— p st

Blauwe Pauwen — Witte Pauwen — Edwardfazant,
haan — Gele Goudfazanten — Zilver Bosfazanten —
Goudfazanten — Lady Amherst Fazanten — Zilver-
fazanten — Blauwe Oorfazanten — Elliotfazanten —
Glansfazanten.
Kroonkranen — Jufferkranen — Saruskranen.
Smient eenden — Pijlstaart eenden — Winteraltingen
— Zomertaltingen — Casarca eenden — Grote Purper-
rallen — Witte Zwanen — Zwarte Zwanen — Nijl-
ganzen en Pool- of Sneeuwganzen.

Wissel

De